

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

**ADAB-I MUAŞERET (GÖRGÜ TERBİYE
VE NEZAKET KURALLARI**

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 05.09.2008 tarih ve 186 sayılı sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. YÜZ YÜZE İLETİŞİMDE GÖRGÜ KURALLARI.....	3
1.1. Konuşmada Görgü Kuralları	3
1.1.1. Yer ve Zamana Göre Konuşmanın Özellikleri	4
1.1.2. Konuşmalarda Dikkat Edilmesi Gerekenler	5
1.2. Selamlaşmada Görgü Kuralları.....	7
1.2.1. Selamlaşmada İlkeler.....	7
1.3. Tanışma ve Tanıttırma Görgü Kuralları	8
1.4. El sıkma-El Öpmeye Görgü Kuralları.....	10
1.4.1. El Sıkma- El Öpmeye Uyulması Gereken Kurallar	10
UYGULAMA FAALİYETİ	12
ÖLÇE DEĞERLENDİRME	16
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	19
2. HEDİYELEŞMEDE GÖRGÜ KURALLARI	19
2.1. Hediye Seçiminde Temel İlkeler.....	20
2.1.1. Hediye Verme Biçimleri.....	20
2.1.2. Hediye Verme Zamanını Belirleme	21
2.1.3. Hediye Verilen Kişileri Belirleme	22
2.1.4. Hediye Paketleme ve Sunma	23
2.1.5. Hediye kabul ya da reddetme	24
2.2. Çiçek Götürme	24
UYGULAMA FAALİYETİ	27
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	29
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	32
3. ZİYARETLERDE GÖRGÜ KURALLARI.....	32
3.1. İnsan İlişkilerinde Ziyaretlerin Yeri ve Önemi	32
3.2. Ziyaretçinin ve Ev Sahibinin Uyması Gereken Kurallar	33
3.2.1. Ziyaretçinin Uyması Gereken İlkeler	33
3.2.2. Ev Sahibinin Uyması Gereken İlkeler	34
3.3. Ziyaret Türleri ve İlkeleri.....	35
3.3.1. İlk Ziyaretler	35
3.3.2. Dost Ziyaretleri.....	37
3.3.3. Doğum Ziyaretleri	38
3.3.4. Hasta Ziyaretleri	38
3.3.5. Baş Sağlığı Ziyaretleri	40
3.3.6. Bayram Ziyaretleri.....	41
3.3.7. Teşekkür Ziyaretleri.....	41
UYGULAMA FAALİYETİ	43
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	49
MODÜL DEĞERLENDİRME	52
CEVAP ANAHTARLARI.....	54
KAYNAKÇA	56

AÇIKLAMALAR

KOD	347CH0028
ALAN	Aile ve Tüketici Bilimleri
DAL/MESLEK	Alan Ortak
MODÜLÜN ADI	Görgü Kuralları-1
MODÜLÜN TANIMI	Görgü kurallarına uygun; selamlaşma, tanışma ve tanıştırma, el sıkma-el öpme, hediyeleşme, çiçek götürmenin; ziyaretlerde ziyaretçinin ve ev sahibinin uyması gereken kuralların, ziyaret türleri ve ilkelerinin anlatıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/24
ÖN KOŞUL	Ön koşul yoktur.
YETERLİK	Görgü kurallarına uygun davranmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Uygun ortam ve koşullar sağlandığında, görgü kurallarına uygun davranabileceksiniz. Amaçlar 1. Yüz yüze iletişimde görgü kurallarına uyabileceksiniz. 2. Hediyeleşmede görgü kurallarına uyabileceksiniz. 3. Ziyaretlerde görgü kurallarına uyabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Görgü kuralları ile ilgili kitaplar, medya yayınları vb.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her faaliyetten sonra verilen ölçme araçları ile kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Modül sonunda ise kazandığınız bilgi ve becerileri ölçmek amacıyla öğretmeniniz tarafından hazırlanacak ölçme araçları ile değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Bir toplumun oluşmasında ve gelişmesinde, o toplumu meydana getiren insanlar arasında uygulanan görgü kurallarının önemli bir yeri vardır. Görgü kuralları, toplumdan topluma farklılık gösterebilir.

Görgü kuralları toplumdaki uygarlık düzeyinin de göstergesidir. Görgü kuralları; insanın bencil, kaba düşüncelerden sıyrılarak başkalarına karşı davranışlarını bir düzene koymasını, onun duyarlı ve nazik olmasını; böylece insanların birbirleriyle olan ilişkilerinin sağlıklı ve tutarlı olmasını sağlar. Görgü kurallarına uymak, diğer insanlara saygı göstermek, onların duygularına önem vermektir. Görgü kurallarına uyan kişiler; terbiyeli, saygılı, nazik olarak nitelendirilmektedir.

Günümüzde dış görünüm çok önemlidir ancak yeterli değildir. Dış görünümün mutlaka, iş dünyasında ve toplumda kendini uygun bir sunma şekli ile desteklenmesi gerekmektedir. Unutmayınız ki uygun dış görünüm ya da giysi, kapıdan geçmenizi sağlar; yerinde tavırlar ve görgü kuralları ise bir yere ait olduğunuzu gösterir.

Bu modülde toplumda uyulması gereken görgü kurallarını öğrenerek yaşam biçimi haline getirmeniz amaçlanmaktadır. Bu modülde anlatılanlar yardımıyla; hayata her yönüyle iyi hazırlanmanızı; toplumda sevilen, sayılan başarılı bireyler olmanızı dileriz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Yüz yüze iletişimde görgü kurallarına uygun davranabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Görgü kuralları ile ilgili araştırma yapınız.
- Çevrenizdeki insanların konuşmalarına dikkat ederek size ilginç gelen konuşmaları not ediniz.
- Çevrenizdeki ve ailenizdeki selamlaşma, tanışma, el sıkma ve el öpmedeki görgü kurallarının neler olduğunu öğreniniz.

1. YÜZ YÜZE İLETİŞİMDE GÖRGÜ KURALLARI

1.1. Konuşmada Görgü Kuralları

İnsanları diğer canlılardan ayıran en önemli özellik, konuşmaktır. İnsandan başka konuşan canlı yoktur. Konuşmanın yaşamda önemli bir yeri vardır. Yaşamda birçok nedenle birçok yerde konuşulmaktadır. Yapılan araştırmalar, insanların zamanının büyük bir bölümünü konuşarak geçirdiklerini ortaya koymuştur. Sıradan bir günün sonunda bile en çok yapılan eylemin ne olduğu düşünülürse konuşma eylemin ilk sırada olduğu görülecektir.

Resim1.1: Konuşmak bir sanattır.

1.1.1. Yer ve Zamana Göre Konuşmanın Özellikleri

Konuşma; duygu ve düşüncelerimizi, görüp yaşadıklarımızı karşımızdakilere sözle iletme işidir. Konuşmanın yapıldığı yer, kişi, zaman, konuşmanın içeriği; konuşmanın biçimini oluşturacaktır. Konuşmanın türlerinin neler olduğunu bilmek, nasıl konuşulması gerektiği konusuna da açıklık getirecektir.

Konuşma türleri ve özelliklerini kısaca tanıyalım:

1.1.1.1. Hazırlıksız Konuşmalar

- **Günlük konuşmalar:** Bir günün çeşitli zaman dilimlerinde gereksinimlerin karşılanması amacıyla yapılan konuşmalardır.
- **Söyleşi:** İki veya daha çok kişinin karşılıklı konuşmasıdır.
- **Tanıştırma- Tanışma:** Günlük yaşamda, kişilerle tanışmak ve tanıştırılmak amacıyla yapılan konuşmadır.
- **Soru sorma ve soruya karşılık verme:** Soru sormak ve cevap vermek için yapılan konuşmalardır.
- **Özür dileme:** Yaşamda bazı nedenlerle yanlışlar yapılabilir veya yapılanlar, söylenenler karşınızdaki tarafından yanlış anlaşılabilir. Bu durumu düzeltmek için yapılan konuşmalardır.
- **Telefonda konuşma:** Çağımız iletişim çağıdır. İletişimin sağlanması için teknoloji, insanlara çeşitli olanaklar sunmaktadır. Telefon da bu olanaklardan biridir.
- **Görüşme:** Herhangi bir konuda bilgi toplamak amacı ile o daldaki bir uzmanla yapılan konuşmalara denir.

1.1.1.2. Hazırlıklı Konuşmalar

- **Tek kişilik konuşmalar**
 - **Konferans:** Bilgilendirmek amacıyla uzman bir kişinin topluluk karşısında yaptığı konuşmaya denir.
 - **Söylev:** Tek kişinin izleyici önünde olanları bilgilendirmek daha çok da coşturmak amacıyla yaptığı konuşmalara denir.
 - **Demeç:** Önemli bir kimsenin herhangi bir sorun üstünde söyledikleri ya da bir yetkilinin ilgili olduğu konuda yayın organlarına yaptığı açıklamalardır.
 - **Açış konuşması:** Bir etkinliği, toplantıyı başlatmak, bir yeri hizmete açmak, yıldönümü, yaş günü, karşılama gibi özel günlerde yapılan konuşmalara denir.

- **Bir kişiyi tanıtmak:** Bir topluluğa bir kişinin tanıtılması gerektiğinde yapılan konuşmalardır
- **Kitap tanıtmak:** Bir kitabı tanıtırken yapılan konuşmalardır.

➤ **Küme konuşmaları(Toplantılar)**

- **Forum:** Herkesi ilgilendiren bir sorun üzerinde insanların görüşlerini bildirip tartışarak sorunun çözülmesi amacı güdülen toplantılardır.
- **Münazara:** İki yönden de savunulacak bir nitelik taşıyan konunun bir başkanın yönetiminde ve toplumun önünde savunulmasına münazara denir. Münazara bir konuşma oyunu, yarışıdır.
- **Sempozyum:** Bilimsel, sanatsal ya da düşünsel bir konunun, alanlarında uzman en az üç kişi tarafından izleyici önünde sunulmasıdır.
- **Kurultay:** Bir konuyu görüşmek üzere çeşitli ülkelerden gelen delegelerin katılımıyla gerçekleştirilen uluslararası toplantılara veya bir kurumun belli zamanlarda ya da gerektiğinde yaptığı toplantılara verilen addır.
- **Açık oturum:** Bir konu üzerinde, değişik görüşlerdeki kişilerin bir başkan yönetiminde izleyici önünde tartışmasına denir.

1.1.2. Konuşmalarda Dikkat Edilmesi Gerekenler

- Samimi, güvenilir, sakin ve doğal davranışlar içinde olunuz.
- İletişim; hem beden hareketlerini hem de sözlü ifadeyi kapsar. Konuşurken karşınızdaki insana bakınız ve kollarınızı kavuşturmayınız (kızgınlık, karşıdakine kapalı olma ifadesi).
- Normal hızda konuşunuz. Konuşmanız Ne çok hızlı ne de çok yavaş olmalıdır.
- Konuşmayı bitirirken geçerli bir neden öne sürünüz ve kişi ile konuşmaktan keyif aldığınızı belirtiniz.
- Karşınızdakine iltifat ederken içten ve samimi olunuz; karşılaştırma ya da değerlendirme yapmamaya özen gösteriniz.
- İltifat aldığınızda alçakgönüllü olmayıp iltifatın gerektirdiğini açıklanmaya çalışınız. Basit bir "Teşekkürler!" yeterlidir.
- Birini eleştireceğiniz zaman karşınızdaki insanın duygularını göz önünde bulundurunuz ve kişi ile özel olarak konuşmaya özen gösteriniz. Yakıştırmaktan kaçınınız, sorunu kişiselleştirmeyiniz.
- Biri sizi eleştirdiğinde sakın olunuz, savunmaya geçmemeye özen gösteriniz. Kişi sizi insanların içinde ve kabaca eleştiriyor ise içgüdüsel olarak reaksiyon

göstermek isteyebilirsiniz fakat en iyisi basitçe "Düşünceni özel olarak bana iletmeni tercih ederdim." demektir.

- Her zaman "Lütfen" ve "Teşekkür ederim." demeyi unutmayınız.
- Ağzınızda bir şey varken konuşmayınız.
- Tanımadığınız birine "ağabey, abla" diye seslenmeyiniz. "hanımefendi, beyefendi" diye sesleniniz.
- Argo sözcükler kullanmayınız.
- Yeni tanıştığınız kişilere karşı mesafeli davranınız.
- Muhatabın kültür seviyesine uygun bir dil kullanınız.
- Davranışlarınız, söylenenleri doğrular nitelikte olmalıdır.
- İncelenip kesin bilgi edinilmemiş konularda, kesin söz söylemekten kaçınınız.
- Kendinizden çok söz etmeyiniz.
- Muhataba da konuşma hakkı tanıyınız, bunu davranışlarla da gösteriniz.
- Çeşitli konuşmalardan öğrenilen sırları saklayınız; hiçbir yerde kullanmayınız.
- Toplum karşı yapılan hitapların etkili olması için gerekli hazırlıkları önceden yapınız.
- Toplumca yanlış anlaşılacak konuşmalardan kaçınınız.
- Konuyu, dinleyenleri etkileyecek şekilde anlatınız, gerektiğinde kısa sorular sorarak dinleyenlerin dikkatlerini toplamasını sağlayınız ve konuşmaları beklenen sonuca götürecektir şekilde bitiriniz.
- Tutarsız, kuşkulu, çekingen, kararsız davranışlarla dinleyicileri sıkmaktan kaçınınız.
- Dedikodudan kaçınınız. Dedikodunun doğru olduğunu bilerseniz dahi sizden duyulması hoş değildir.
- "İyi dinleyici, iyi konuşmacıdır." sözünü hiç unutmayınız.
- Telefon konuşmalarını olabildiğince kısa yapınız. Konuşulan kişinin işi olabileceği de düşününüz.
- Araç sürerken ve toplu taşıtlarda telefonla konuşmayınız hele hele sohbet etmeyiniz; kazalara yol açabilirsiniz.
- Konser, tiyatro, sinema vb. sanatsal etkinliklerin topluca izlendiği dinlendiği yerlerde cep telefonunuzu kapatınız.
- Telefon açtığınız yerin istediğiniz yer olup olmadığını sorunuz. Bunun için ya aradığınız telefon numarası söylenir "İyi günler,333 02 70 mi?"ya da kurum, kuruluş, kişi adı söylenir "İyi günler, Atatürk Kız Meslek Lisesi mi?"gibi.
- Aranılan yer doğru ise kendinizi tanıtır görüşmek istediğiniz kişinin ya da birimin adını söyleyiniz.

- Günün saatine göre karşılıklı iyi gün dilekleri söylenerek görüşme bitirilir. Telefonla arayan kişi, telefonu önce kapatmalıdır. Arananın telefonu kapatması doğru değildir.
- Bir eve telefon edilecekse zaman iyi seçmeli, sabah 09.00' dan önce, akşam 22.00' den sonra ve yemek zamanları mecbur kalınmadıkça telefon edilmemelidir.

1.2. Selamlaşmada Görgü Kuralları

Selam; bir toplumun fertlerini birbirine bağlayan, insanlar arasındaki ilişkiyi sağlamlaştırıp pekiştiren önemli bir davranıştır. Karşımızdakine ilgimizi, sevgimizi, saygımızı, nezaketimizi göstermenin en iyi yolu, selamdır. Bu bakımdan Türk kültür hayatında selam; insanları birleştiren, kaynaştıran mühim bir davranış olarak kabul edilmiş, sözden evvel selamın gelmesi, selam vermeyenin sualine cevap verilmemesi gerektiği vurgulanmıştır. Töremizde “Önce selam, sonra kelam.” kuralı önemli yer tutar.

Resim 1.2: Selamlaşma

1.2.1. Selamlaşmada İlkeler

- Genç, yaşlıya yani küçük, büyüğe önce selam verir.
- Aynı yaştakiler, aynı anda selamlaşır.
- Erkek, bayana; kıdemsiz, kıdemliye önce selam verir.
- Gelen, orda bulunanlara; giden, toplantıda kalanlara önce selam verir.
- Bir toplantıda ilk önce ev sahibesi selamlanır. Ayrılırken de ilk önce ev sahibesi selamlanır. Bir toplantıdan ayrılan erkek, bütün bayanların önünde saygı ile eğilir fakat bayanlar kalabalıkta sadece ev sahibi selamlanır.
- Bayanlar, erkeğin selamına baş eğmesiyle karşılık verirler.
- Beraberinizdekileri selamlayan bir kimseyi siz de selamlamalısınız.
- Eşiyle bulunan bir erkek, rastladığı tanıdık bir kadına her zaman kendisi selam verir.

- Erkek, sokakta tanıdık bir kadına yalnız başına rastlayınca onun görmezlikten geldiğini sezinlerse, kadına selam vermeden geçebilir.
- Tanıdık kişiler, utanabilecekleri bir durumda görüldüğünde görmezlikten gelinmelidir.
- Başında şapka ile hiçbir erkek, kadınla karşı karşıya geçip konuşamaz, mutlaka şapkasını çıkarmalı ve bayan izin vermedikçe takmamalıdır.
- İbadet yerlerinde, yerin kutsallığı dolayısıyla selamlaşmak uygun değildir, hafif bir baş eğmesiyle yetinilebilir.
- Sinema, tiyatro, konser gibi yerlerde birbirlerini gören tanıdıklar, başıyla hafifçe birbirlerini selamlarlar.
- Aynı asansörde sık sık karşılaşılan iki kişinin birbirlerini selamlaması gerekir.
- Doktor muayenelerinde bekleyenler, sonradan gelenlerce selamlanmalıdır.
- Yürüyen kişi, kaldırımda durup biriyle konuşmakta olanı; hızlı yürüyerek bir tanıdığını geçen kişi arkada kalanı; arabadakiler yayaları selamlarlar.
- Verilen bütün selamların alınması gerekir. Selamı almayı havada bırakmak büyük, ağır bir hakarettir.
- Çok büyük kalabalıklarda, iş yerlerinde, otobüs, pastane, istasyon vb. yerlerde insan ilişkilerinin doğrudan doğruya olmadığı ve kalma sürenizin çok kısa olduğu yerlerde yabancılara selam vermeniz gerekmez.
- Bir grupta önce kadınları, sonra çiftleri en son da tek başına olan erkekleri selamlamak gerekir.

1.3. Tanışma ve Tanıştırmada Görgü Kuralları

Tanışma ve tanıştırılma, günlük ve sosyal yaşamda çok önemli yer tutar. Günümüzde nereye gidilirse gidilsin ya iki kişiyi diğerine tanıştıracak veya siz bir başkası vasıtasıyla diğer birine tanıştırlacaksınız. Ancak tanıştıktan veya tanıştırdıktan sonra insanlar arasında dostluk, arkadaşlık ve sosyal ilişkiler başlar.

1.3.1. Tanışma ve Tanıştırmada Uyulması Gereken Kurallar

- Yeni gelenler mevcut olanlara,
- Devlet başkanları, cumhurbaşkanları ve krallar dışındaki erkekler daima bayana,
- Astlar üstlerine,
- Gençler yaşlılara,
- Genç kız, yaşlı erkeğe ve kadına tanıştırılır
- Tanıştırma işlemi ilk karşılaşıldığı veya salona girildiği zaman hemen yapılmalıdır.

- Tanıştırılmak istenen kişiler için birbirlerinden izin alınması gerekir.
- Yolda giderken ayaküstü birkaç söz ettiğiniz bir arkadaşınızı yanınızdaki arkadaşınıza tanıştırmamız gerekmez. Bu kısa görüşme süresince arkadaşınız, sizi bir iki adım geride bekler. Eğer konuşma uzayacaksa tanıştırmak gerekir.
- Tek şahıs, gruplara tanıştırılır. Gruptaki her kişi ile tek tek tanıştırmak gerekmez. Bu durumda tanıştırılan şahsın adını yüksek sesle söylemek yeterlidir.
- Adetleri, düşünceleri, fikir ve inançları birbirine çok ters kişileri birbirine tanıştırmamanın bir yararı yoktur.
- Tanıştırıldığınızda kim olursa olsun, önünüzü ilikleyiniz ve tanıştırılırken daima güler yüzlü olunuz.
- Bir bayan, hiçbir zaman, bir erkeğe kendisini tanıştırmaz.
- Evlenmemiş veya dul bayanlar, evli bayana tanıştırılır. Yalnız bayanların sosyal durumunu dikkate almak gerekir.
- Bir erkek, sosyal durumu birbirinden farklı iki bayanı birbiriyle tanıştırmak, durumu yüksek olanına tanıştırır.
- Bir delikanlı, genç bir kıza tanıştırmadan önce onun ana-babasına tanıştırılmalıdır. Eğer daha önce kızla tanıştırmışsa, vakit geçirmeden ana-babasıyla tanıştırılmalıdır.
- Sosyal ve resmi durumları eşit olan bayanları tanıştırmak herhangi birinin adını ilk önce söylemenin sakıncası yoktur.
- Tanıştırmada küçüğün adı her zaman önce söylenir.
- İki kişi birbirleriyle tanıştırılınca her ikisi de birbirlerine “ Nasılsınız, iyi misiniz, memnun oldum, şeref duydum.” gibi cümleler kullanmak gerekir.
- Tanıştırılırken kullanılacak en ince sözlerden biri de şudur: “Ali Bey, Mehmet Beyi tanıyor musunuz?”.
- Kendinizi tanıtırken isim ve soyadınızı söyleyiniz. Tanıştığınız şahsa ismiyle hitap etmekle de ilk olumlu puanı almış olursunuz.
- Daha önceden tanıdığınız birisiyle karşılaştığımızda eğer adını hatırlayamazsanız “Tanıyamadım, Hatırlayamadım” demeyiniz;”En son nerede görüşmüştük?” demek daha kibar bir davranıştır.
- Tanıştırmadan sonra konuşmaya ilk başlayan daima bayan olmalıdır.
- Ailenizden veya akrabalarınızdan birini tanıştırmak soyadları söylenmemelidir. “Kız kardeşim Ceren, ağabeyim Ali, eşimin babası” şeklinde takdim edilmelidir.
- Bir bayan eşini başkalarına tanıtırken “ bey” diye değil “kocam” veya “eşim” diye takdim etmelidir.
- Eşinizle bir bayanı tanıştırmak, önce kendi eşinizin ismini söyleyiniz.

- Birbirlerini tanıdıklarından emin olmadığınız iki dostunuzu tereddüt etmeden birbirine tanıtınız, sakın” Ali Beyi tanıyor muydunuz?” demeyiniz.

1.4. El sıkma-El Öpmede Görgü Kuralları

El sıkmak, dostluk, iyi niyet ve samimiyet ifade eden, medeni bir harekettir. Bütün dünyada adettir. İnsanlar birçok sebeple el sıkışırlar.

1.4.1. El Sıkma- El Öpmede Uyulması Gereken Kurallar

- Hal hatır sorarken, tanıştırmalarda, ziyaretlerde, veda ederken, uğurlarken karşılamalarda, misafirlikte, tebriklerde, geçmiş olsun ziyaretlerinde, başsağlığı ziyaretlerinde mutlaka el sıkılmalıdır.
- Önce hanım, el uzatmalıdır.
- Üst rütbe ve makamda olan, önce el uzatmalıdır.
- Yaşlı olan, önce el uzatmalıdır.
- Ev sahibi, önce el uzatmalıdır.
- El sıkarken daima elini sıktığınız kimsenin yüzüne bakılmalıdır.
- El, çok aşağıda veya çok yukarıda sıkılmamalıdır. Dirsek seviyesinde tutulmalıdır.
- El, katiyen gevşek sıkılmamalı; ancak acıtacak kadar kuvvetli de sıkılmamalıdır.
- Sıkılan el, uzun müddet el içerisinde tutulmamalıdır.
- Sıkılan el, aşağı yukarı ısrarlı sallanmamalıdır.
- El öpmede, geleneklerimize göre hanım-erkek-aile büyüklerinin ve çok yaşlı yakınların elleri öpülür ve alna götürülür.
- Sosyal yaşamda hanımların ellerinin öpülmesi belirli ilkelere bağlıdır. Kraliçelerin, kraliyetin hanım üyelerinin, hanım devlet, hükümet başkanlarının elleri kesinlikle öpülmez. El sıkışılması sırasında çok hafif bir saygı eğilmesi ile yetinilir.
- Erkeklerin, sosyal yaşamda, genç kızlar dışındaki hanımların ellerini sıkmak yerine öpmeleri, kendi arzularına bağlı saygılı bir davranıştır.
- Erkeğin hanımın elini öpmesi; hanımın elini biraz kaldırarak, kendisi de biraz eğilerek yüzüne doğru getirmesinden ibarettir. Kesinlikle temas edilmemelidir.
- Tanıştırılınca hemen bayanın elini sıkmaya davranmak doğru ve nazik bir hareket değildir. Baş eğerek onu selamlamak yeter. Eğer bayan, elini uzatırsa el sıkılmalıdır.
- Cumhurbaşkanı'nın elini sıkarken hanımlar eldivenlerini çıkarmalıdır.
- Eldivenli bir bayanın eli öpülmez.

- Eli alna götürülerek öpülmesi gereken bazı yaşlı hanımlar, el öptürmekten hoşlanmayabilir. Bunu erkek, hal ve davranışlarından anlamalı ve hanımın elini öpmek için ısrar etmemelidir.

UYGULAMA FAALİYETİ

Arkadaşlarınızla canlandırma ortamı oluşturarak aşağıda verilen; telefonda konuşma, selamlaşma, tanışma ve tanıştırmada görgü kuralları ile ilgili uygulamaları yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Telefonda konuşmada görgü kurallarını uygulayınız.</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ Tanımadığınız bir kimse ile konuşacak iseniz önce “İyi günler.” veya “İyi akşamlar.” demelisiniz.➤ Telefon açılıp “alo” denince; aradığınız yerin istenen yer olup olmadığı sorunuz. Bunun için ya aranılan telefon numarası söyleyiniz “İyi günler, 302 10 25 mi?” ya da kurum, kuruluş, kişi adını söyleyiniz “İyi günler, Atatürk Kız Meslek Lisesi mi?” gibi.➤ Aranılan yer doğru ise arayan kişi olarak kendinizi tanıtp görüşmek istediğiniz kişinin ya da birimin adını söyleyiniz.➤ Telefonda konuşurken yüksek sesle, bağırır gibi konuşmayınız.➤ Çok hızlı konuşmayınız.➤ Kelimeleri açık ve anlaşılır bir şekilde söyleyiniz.➤ Nazik ve kibar konuşunuz.➤ Telefonda uzun konuşmayınız.➤ Telefonu kimsenin yüzüne kapatmayınız.➤ Günün saatine göre karşılıklı iyi gün dilekleri söylenerek görüşme bitirilir; unutmayınız. Telefonla arayan kişi, telefonu önce kapatmalıdır.➤ Bir eve telefon edilecekse zamanı iyi seçiniz. Sabah 09.00’den önce, akşam 22.00’den sonra ve yemek zamanları, mecbur kalınmadıkça telefon etmeyiniz.

<p>➤ Selamlaşmada görgü kurallarını uygulayınız.</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ Karşınızdaki kişi, yaşça sizden büyükse, siz selam veriniz.➤ Aynı yaşta iseniz aynı anda selamlaşınız.➤ Erkeklerin bayanlara önce selam vermesi gerektiğini unutmayınız.➤ Kıdemsizin kıdemliye; bir ortama gelenin orda bulunanlara; ortamdaki ayrılanın ise toplantıda kalanlara önce selam vermesi gerektiğini unutmayınız.➤ Bir toplantıda, ilk önce ev sahibesini selamlayınız. Ayrılırken de önce ev sahibesini selamlayınız➤ Bayanların erkeğin selamına baş eğmesiyle karşılık vermesi gerektiğini hatırlayınız.➤ Beraberinizdekileri selamlayan bir kimseyi, siz de selamlayınız.➤ Eşiyle bulunan bir erkek, rastladığı tanıdık bir kadına her zaman önce kendisi selam vermelidir, unutmayınız.➤ Erkek, sokakta tanıdık bir kadına yalnız başına rastlayınca onun görmezlikten geldiğini sezinlerse, selam vermekten kaçınmalıdır, unutmayınız.➤ Sinema, tiyatro, konser gibi yerlerde birbirlerini gören tanıdıklar, başlarını hafifçe öne eğerek birbirlerini selamlar, unutmayınız.➤ Aynı asansörde sık sık karşılaştığınız kişilere selam veriniz.➤ Bir grupta önce kadınları, sonra çiftleri en son da tek başına olan erkekleri selamlayınız.➤ Verilen bütün selamları alınız.
--	---

<p>➤ Tanışma ve tanıştırmada görgü kurallarını uygulayınız.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Yeni gelenleri, mevcut olanlara, tanıştırmınız. ➤ Erkekleri, daima bayana tanıştırmınız. ➤ Astları, üstlerine tanıştırmınız. ➤ Gençleri, yaşlılara tanıştırmınız. ➤ Genç kızları, yaşça ondan büyük erkeğe ve kadına tanıştırmınız. ➤ Tanıştırma işlemi, ilk karşılaşıldığında veya salona girildiği zaman hemen yapınız. ➤ Tanıştırılmak istenen kişiler için birbirlerinden izin alınız. ➤ Tek şahsı, gruplara tanıştırmınız. ➤ Tanıştırıldığınızda kim olursa olsun, önünüzü ilikleyiniz. ➤ Tanıştırmada küçüğün adını her zaman önce söyleyiniz. ➤ İki kişi birbirleriyle tanıştırılınca her ikisi de birbirlerine “ Nasılsınız, iyi misiniz, memnun oldum, şeref duydum.” gibi cümleler kullanır, unutmayınız. ➤ Kendinizi tanıtırken, isim ve soyadınızı söyleyiniz. ➤ Tanıştırılırken daima güler yüzlü olunuz.
<p>➤ El sıkımda ve el öpmedeki görgü kurallarını uygulayınız</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Önce hanımın, el uzatmasını bekleyiniz. ➤ Üst rütbe ve makamda olanın, önce el uzatmasını bekleyiniz. ➤ Yaşlı olanın, önce el uzatmasını bekleyiniz. ➤ Ev sahibinin, önce el uzatmasını bekleyiniz. ➤ El sıkarken daima elini sıktığınız kimsenin yüzüne bakınız. ➤ Eli çok aşağıda veya çok yukarıda sıkmamalısınız, dirsek seviyesinde tutmalısınız. ➤ Eli, kesinlikle gevşek sıkmayınız ama acıtacak kadar kuvvetli de sıkmamalısınız. Buna dikkat ediniz. ➤ Sıkılan el, uzun müddet el içerisinde tutulmamalıdır, dikkat ediniz.

	<ul style="list-style-type: none">➤ Sıkılan eli aŖađı yukarı ısrarlı sallamamalısınız.➤ El öpmeye, geleneklerimize göre hanım-erkek-aile büyüklerinin ve çok yaŖlı yakınların ellerini öpünüz ve alınıza götürünüz.➤ Bir hanımın elini öpmeniz gerekiyorsa eli, biraz kaldırarak kendiniz de biraz eğilerek yüzüne doğru getiriniz. Kesinlikle temas etmeyiniz.➤ Tanıtıldığınız bayanın elini hemen sıkmayınız. Baş eğerek onu selamlayınız. Bayan, elini uzatırsa siz de onun elini sıkabilirsiniz.
--	---

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet kapsamında kazandığınız bilgileri, aşağıdaki çoktan seçmeli soruları cevaplayarak belirleyiniz; seçeneklerden “doğru” olanı işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi, konuşma türlerinden değildir?
A) Söyleşi
B) Özür dileme
C) Görüşme
D) El sıkma
2. Aşağıdakilerden hangisi, hazırlıklı konuşma türlerindedir?
A) Günlük konuşma
B) Tanışma-tanıştırma
C) Telefonda konuşma
D) Konferans
3. Aşağıdakilerden hangisi, iki veya daha çok kişinin karşılıklı konuşması ile oluşan konuşma türüdür?
A) Söyleşi
B) Demeç
C) Kitap tanııtma
D) Münazara
4. Aşağıdakilerden hangisi, konuşmada görgü kurallarına aykırıdır?
A) Kendinizden çok söz etmeyiniz.
B) Argo sözcükleri kullanmayınız.
C) Kesin bilginiz yoksa bile kesin cümleler kurunuz.
D) Yeni tanışılan kişilere karşı mesafeli davranınız.
5. Aşağıdakilerden hangisi selamlaşmada görgü kurallarına aykırıdır?
A) Yaşlı, gence selam vermelidir.
B) Erkek, bayana önce selam verir.
C) Kıdemsiz, kıdemliye selam verir
D) Gelen, orada bulunanlara selam verir.

Aşağıdaki sorularda boş bırakılan yerlere, verilen bilgi doğru ise (D) yanlış ise (Y) yazınız.

6. () El sıkma ve öpmeye, önce erkek el uzatmalıdır.
7. () El sıkma ve öpmeye, üst rütbe ve makamda olan önce el uzatmalıdır.
8. () El sıkma ve öpmeye, yaşlı olan önce el uzatmaz.
9. () El sıkarken elini sıktığımız kimsenin yüzüne bakmamalıyız.

10. () Tanışmada; devlet başkanları, cumhurbaşkanları ve krallar dışındaki erkekler daima bayana tanıştırılır.
11. () Tanıştırıldığımız kim olursa olsun, önümüzü iliklemeliyiz.
12. () Telefon konuşmalarında; normal hızda konuşulmalıdır; konuşma, ne çok hızlı ne çok yavaş olmalıdır.
13. () Telefon konuşmaları olabildiğince uzun yapılmalıdır.
14. () Bir eve telefon edilecekse zaman iyi seçilmeli, sabah 09.00'dan önce, akşam 22.00'den sonra ve yemek zamanları mecbur kalınmadıkça telefon edilmemelidir.
15. () Kendinizi tanıtırken isim ve soyadınızı söylemeniz gerekmez.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı kontrol ediniz; yanlış cevaplarınız için faaliyeti tekrar gözden geçiriniz. Cevaplarınızın hepsi doğru ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

UYGULAMA TESTİ

Düzenlediğiniz doğum günü partisinde birbirini tanımayan arkadaşlarınızı tanıştırmak için uymanız gereken görgü kurallarını, aşağıdaki değerlendirme ölçütlerine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Yeni gelen arkadaşınızı diğer arkadaşınıza tanıştırdınız mı?		
2. Tanıştırma işlemi, davetliler ilk karşılaştıklarında veya solana girildiği anda mı yaptınız?		
3. Tanıştırılmak istenen kişiler için birbirlerinden izin aldınız mı?		
4. Tek şahsı gruplara tanıştırmak için tanıştırdığınız arkadaşınızın adını, yüksek sesle söylediniz mi?		
5. Arkadaşlarınızı tanıştırmak için güler yüzlü oldunuz mu?		
6. Tanıştırmak için arkadaşlarınızın yaşlarına dikkat ettiniz mi?		
7. Tanıştırmak için küçük olanın adını önce söylediniz mi?		
8. Arkadaşlarınızı tanıştırdığınızda birbirlerine karşı ifadeleri kibarca mıydı?		
9. Tanıştırmak için "Ali Bey, Mehmet Beyi tanıyor musunuz?" benzeri bir ifade kullandınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonucunda "**Hayır**" şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçirin. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetlerini tekrar ediniz. Cevaplarınızın hepsi "**Evet**" ise bir sonra ki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Hediyeleşmede, görgü kurallarına uygun davranabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çevrenizde hediyeleşmede görgü kuralları ile ilgili ön araştırma yapınız.
- Çevrenizdeki insanların hediyeleşmelerine dikkat ederek size ilginç gelenleri not ediniz.
- Görsel ve yazılı kaynaklardan hediyeleşme, çiçek götürme ile ilgili araştırma yapınız.
- Edindiğiniz bilgi ve resimlerle ilgili dosya hazırlayınız.

2. HEDİYELEŞMEDE GÖRGÜ KURALLARI

Hediye alıp verme, içinde yaşanan modern ve uygar toplumun önemli gereklerinden biri haline gelmiştir. İnsanları memnun etmenin ve sevindirmenin en kolay yolu, onlara bir hediye almaktır.

Özellikle ailemize, çocuklarımıza ve yakınlarımıza, sık sık ufak hediyeler almak, onları son derece mutlu edecektir. Asıl olan, hiçbir zaman hediye maddi değeri olmayıp hediye verilen kimseyi hatırlamak ve onu memnun etmeyi samimi olarak düşündüğümüzü ve arzu ettiğimizi ispat etmektir.

Hediye vermek, asil bir davranıştır; bir alışkanlık ve zevk meselesidir ancak ihmal edilmemelidir. Hediye, güzel duyguları törensiz bir biçimde iletir. Makbul olan hediye pahalısı değil, alınan kimseye en uygun olanın ve onun en çok sevebileceği bir hediye bulunup alınmasıdır. Zamanı ve yerine göre bir öpücük bile paha biçilmez bir hediyedir.

Resim 2.1: Hediye sevgi göstergesidir.

Resim 2.2: Hediye zarif bir ambalaj içinde verilir.

2.1. Hediye Seçiminde Temel İlkeler

Hediye seçimindeki temel ilkeler aşağıda verilmiştir:

2.1.1. Hediye Verme Biçimleri

- Hediye vermede, çıkar düşünülmez.
- Hediye, pahalılık aranmaz.
- Hediye alacak olanları mahcup etmeyecek ve sıkıntılı bir durumda bırakmayacak bir nitelik ve düzeyde kalınmasına dikkat edilmelidir.
- Hediye seçimi, bunu sunacak kişilerin zevklerine bağlı olup hiçbir öneri ile sınırlanamaz.
- Verilecek hediyeler öncelikle elden değil, bir vasıta ile sunulmalı, paketin içine eklenecek zarflı bir kart üstüne kısaca, kutlama ve dilekler yazılmalıdır.
- Çok değerli hediyeler vermek suretiyle ekonomik durumunuzu sarsmayınız. Size her zaman çok kıymetli hediyeler veren çok zengin bir dostunuza aynen karşılık vermek, büyük bir yanlışlık olur. Hediyeleşmede önemli olan; hediyein değeri değil, bu hediyein gönderilmesinin düşünülmüş olmasıdır.
- Nişan hediyesi olarak yüzük, gerdanlık, inci, kol saati, bilezik, çakmak, broş, küpe, çeyiz eşyası, mücevher kutusu, çay takımı, kokteyl takımı, kravat iğnesi, kalem takımı vb. hediyeler verilebilir.
- Nişan yüzüklerini erkek alır yine erkeğin kız evine gösterişli ve süslü bir sepet, ya da maddi olanağına göre gümüş, ya da altın bir kap içinde çikolata, şekerleme göndermesi mahalli âdetler arasındadır.
- Düğün hediyesi olarak duvar saati, mobilya, para, hediye çeki, gümüş sofrta takımı, lamba, avize, çay takımı, kokteyl takımı şamdan, tablo vb. hediyeler verilebilir.
- Son yıllarda yaygın uygulamalardan biri de, kendilerine davetiye gönderilen gelin ve damadın arkadaşlarının birleşerek hediye çeki veya çiftin ihtiyacı olan herhangi bir eşyayı almalarıdır.

- Doğum-sünnet hediyesi olarak banka cüzdanı, cumhuriyet veya çeyrek altın, hediye çeki, giysi battaniye vb. hediyeler verilebilir.
- Bayram, yılbaşı, anneler, babalar günü, evlenme yıldönümlerinde hediye olarak çiçek, giysi, çikolata, Türk tatlıları, şampanya vb. hediyeler verilebilir.
- Doğum günü hediyesi olarak çiçek, dolma kalem, kravat, kravat iğnesi, kitap, iğne, bilezik, kolye küpe, bluz, kumaş vb. hediyeler verilebilir.
- Seyahat ve yolculuk hediyesi olarak kitap, dergi, şekerleme, çikolata, çiçek hediye olarak verilir.
- Hastaya verilecek hediyeler kitap, dergi, çiçek, kolonya vb. olabilir.
- Hediye olarak size verilmiş herhangi bir şeyi başkasına hediye etmek doğru değildir.
- Aynı hediye hem küçüğe hem de büyüğe verilmez. Aynı seviyedekilere aynı hediye verilebilir.

2.1.2. Hediye Verme Zamanını Belirleme

- En küçük sebeplerle dahi hediye verilebilir Bütün dünyada hediye götürülebilecek sosyal faaliyetler şunlardır; nişan, düğün, kokteyl, resepsiyon, yemekler, doğum, sünnet, dinî bayramlar, yılbaşı, anneler günü, babalar günü, evlenme yıldönümleri, doğum günleri, seyahat ve yolculuk, karşılama-uğurlama, sınıf geçme, hastane, açılış töreni, iş hediyeleri, seyahat dönüşleridir.
- Nişanlılık döneminde erkek, hediyelerin en güzeli olan çiçeklerle dolu bir sepeti, nişan ertesi sabahleyin, nişanlısına gönderir. Bu günden sonra erkek, fırsat buldukça nişanlısına çiçek göndermeye devam eder.
- Nişanlılık döneminde genelde erkeğin kıza hediye alması yaygın bir uygulamadır. Ancak kızın da ara sıra nişanlısına kravat, gömlek, kalem vb. hediyeler vermesi ince bir davranıştır.
- Bir nişan bozulunca kız ve erkek tarafından alınan bütün hediyeler geri verilir.
- Düğün hediyesi alımına düğün davetiyelerinin dağıtılmasından sonra başlanır.
- Alınan hediyeler düğünden önce verilmek veya gönderilmek istenirse yeni evlerine götürülür veya gönderilir.
- Düğünden önce hediye gönderen, damadın akrabası dahi olsa, hediye kızın evine göndermelidir.
- Yeni evlilere verilecek para veya çekler, düğün günü yahut bir gün önceden, her ikisinin de isminin yazılı olduğu bir zarf içinde verilir veya gönderilir. Bunlar düğünden önce gönderilmek istenirse, sadece gelinin ismine yazılarak gönderilmelidir.
- Ev ve ikametgâhların dışındaki büyük otellerde, umumi yerlerde, ordu evlerinde ve buna benzer yerlerdeki kokteyl, parti, akşam yemeği ve benzer davet türlerine ilke olarak hediye götürülmez.

- Evde verilen yemek davetlerine gidilirken konuk çiftin erkeğinin ya da tek bir hanımın veya tek bir erkeğin; salona girişte, ev sahibesine çiçek yerine küçük bir hediye paketi sunması da zarif bir davranıştır.

2.1.3. Hediye Verilen Kişileri Belirleme

- Nişanlılık döneminde erkek ailesi kıza, kız ailesi erkeğe hediye verir.
- Geline mücevher hediye edebilmek hakkı, yalnız gelin ve damadın ailelerine ve çok yakın akrabalarına ait bir davranıştır.
- Düğüne her gelen, hediye göndermek zorunda değildir.
- Düğün hediyesi vermek için evlenecek olanların yakını olmak gerekir.
- Seyahat ve yolculukta verilecek hediyeler; yolcunun cinsiyeti, yaşı, mevkii, seyahat edeceği vasıta ile seyahatin uzunluğuna, gidilecek yerin uzaklığına ve samimiyet derecesine göre değişir.
- Hastaya verilecek hediyelerde kitap, dergi, çiçek, kolonya dışındaki hediye ve yiyecekler perhiz ve hastane kuralları neden ile kabul edilmeyebilir.
- Hangi maksatla olursa olsun evlerde ve ikametgâhlarda verilen davetlere genelde çiçek gönderilmesi, yaygın bir uygulamadır.
- Yeni açılan bir eve ya da sayfıyedeki davetlere gidilirken küçük renkli bir vazo, saksı, porselen, cam şamdan gibi evde veya bahçede kullanılabilecek, pahalı olmayan eşyalar arasından seçim yapılabilir.
- Evlerine gece yatısına ya da bir iki gün konuk olarak davet eden ev sahiplerine, eve varıldıktan bir iki saat sonra konukların kendi elleriyle küçük bir hediye sunmaları ve ayrıca evden ayrıldıktan 4–5 gün sonra da mektupla teşekkürlerini tekrarlamaları beklenir. Evde küçük çocuklar varsa, bunları unutmamak da nazik bir harekettir.
- Bahşiş vermenin mümkün olmayacağı kimselere münasip bir hediye verilebilir.
- On sekiz yaşından küçük genç kızlar, arkadaş ve akrabalarından çikolata, pasta, kitap, mendil, çiçek vs. on sekiz yaşından büyük genç kızlar ise arkadaş ve akrabalarından çiçek, kolye, bilezik, küpe, saat, parfüm, makyaj malzemesi, eldiven, mendil, eşarp gibi hediyeler alabilirler.
- Para hediyeleri daha ziyade aile büyüklerinden küçüklere verilir. Evin erkeği, eşine para hediye edebilir.
- Fazla samimiyeti olmayan bir erkeğin bir hanıma çamaşır, mücevher ve kıymetli şeyler hediye etmesi doğru değildir. Ayrıca bir hanımın da kocası veya çok yakın akrabası dışında kalan erkeklere, kıymetli hediyeler alması uygun olmaz.

2.1.4. Hediye Paketleme ve Sunma

Resim 2.3: Hediye uygun şekilde paketlemek gerekir.

- Hediye zarif bir ambalaj içerisinde verilir.
- Hediye edilecek eşyanın üzerinde fiyat etiketi bırakılmaz.
- Kullanılmış eşya, yeni dahi olsa hediye olarak verilmez.
- Hediye olarak size verilmiş bir şeyi başkasına hediye etmek de doğru değildir.
- Maddi olanaklarına göre düğün törenlerine; çiçek çelengi veya ufak arajman çiçek sepetleri göndermek de çok makbule geçen zarif bir davranıştır.
- Postane veya üçüncü şahıs vasıtasıyla gönderilen hediyelerin üzerine kart iliştilererek ufak bir not yazılabilir.
- Kentlerde evlere gidilirken küçük bir çikolata, şekerleme paketi veya bir iki şişeyi aşmayan Türk şarapları, pahalı yabancı içkilerden önce düşünülebilir.
- Hediye paketlerinin, kabartmalı kurdelelere gerek olmadan en sade bir biçimde yapılmış olması değer taşır.
- Elden sunulan kitaplar dışındaki paketlerin ne içine ne de üstüne kart konulmasına gerek yoktur.
- Hediye herkesin içinde verilmemesine dikkat edilmelidir.
- Gönderilen ve götürülen hedyeden ve değerinden hiç bahsedilmemelidir. Bu konuda konuşmak, sevinç göstermek ve övmek, hediye alana düşer.
- Hediyeler uygun büyüklükte kutulara konulmalıdır. Kutunun çok büyük olması, çok değerli anlamına gelmeyebileceği gibi taşıma zorluğu da çıkarabilir.

2.1.5. Hediye kabul ya da reddetme

- Verilen hediye hemen açmak lazımdır.
- Alınan hediyeye teşekkür edilmemelidir. Hangi vesileyle olursa olsun hediye alanlar, buna yazılı olarak veya telefonla teşekkür etmelidir.
- Düğün sahipleri tarafından gelen tüm hediyelerin ve çiçeklerin üzerlerindeki kartvizit ve isim bantlarının, muhafaza edilerek gönderenlere uygun zamanda teşekkür kartı gönderilmesi çok nazik bir davranıştır ve ihmal edilmemelidir.
- Hediyelere teşekkür için süre geniştir, bir ay içinde yapılabilir. Yazılı teşekkürler el yazısı ile yazılabileceği gibi, bu amaçla bastırılan kartların üzerine isimle hitap ve saygılı bir kelime, el yazısı ile eklenerek imza edilebilir.
- Gelen bir hediye karşısında maddi değeri az olsa bile soğuk ve ilgisiz davranmak kabalıktır.
- Resmi davetler vesilesiyle verilen hediyeler, kayıt edilerek bir sonraki ziyarette aynı hediyelerin verilmemesi sağlanmalıdır.

2.2. Çiçek Götürme

Çiçek göndermek en makbul ve nazik davranışlardan biridir. Doğanın bu güzel ürünlerinin insan ilişkilerinde her zaman özel bir yeri olmuştur. Çiçek seçiminde ve gönderilmesinde davetlerin ve çiçeğin gönderilme vesilelerinin niteliklerinin göz önünde bulundurulmalıdır.

- Çiçekler durumuna göre elden veya vasıta ile sunulabilir. Vasıtayla gönderilecek çiçeklere gönderenin kartı mutlaka iliştilir.
- İlke olarak erkeklere çiçek sunulmaz. Gönderilmesi gerekiyorsa, yalnız beyaz çiçeklerden oluşan bir buketin elden değil de bir vasıta ile gönderilmesi önerilir.
- Bayanlar çiçekleri ya bayan arkadaşlarına veya çok yaşlı ve hasta erkeklere gönderebilirler

- Nişan, düğün, yıldönümü gibi törenlere bağlı vesilelerle yapılan davetlere sepet veya çelenk halinde sunulur. Kutlama, teşekkür, geçmiş olsun, doğum, ameliyat ya da rahatsızlık nedeniyle hastane veya evinde bulunan kişilere sepet yerine yer tutmayan küçük buketler gönderilir.
- Çiçekler genelde sabah ve öğleden sonra gönderilmelidir. Davetin tam başlama zamanında gönderilen çiçekler ev sahibini sıkışık duruma sokar, vazo bulamaz, misafirlerle ilgilenmek yerine çiçekleri yerleştirmekle meşgul olmak zorunda kalabilir.
- Hangi vesileyle gönderilirse gönderilsin, vasıta ile ve kalabalık davetlere gönderilen çiçeklerin üzerlerindeki isimler, gönderenlere bilahare teşekkür edilmek üzere ev sahipleri tarafından muhafaza edilmelidir.
- Birine çiçek göndermeden önce, onun çiçekten hoşlanıp hoşlanmadığını veya hangi çiçekleri sevdiğini göz önünde bulundurup ona göre davranmalıdır. Özellikle seçkin ve üst düzey ve yüksek rütbeli şahısların davetlerine katıldığınızda, ev sahibesinin hangi tür çiçekleri sevdiği konusunda, devamlı ilişki içinde bulunulan çiçekçiler veya emir subayları sizlere yardımcı olabilir.
- Çiçek götürülürken aşırıya kaçınılmamalı, yeterli miktarda ve tek adette (5,7,9,15 vs.) çiçek takdim edilmelidir.
- Kokteyl parti, resepsiyon, yemek, kutlama, teşekkür gibi çeşitli vesilelerle gidilen davetlere genelde buket halinde çiçekler gönderilir.
- Kısa saplı çiçek buketleri evlerde verilen ve çok kalabalık olmayan davetlere gidilirken götürülür. Verilmek üzere getirilen çiçek sol elde taşınır, erkek tarafından evin bayanına verilir. Buketin üzerindeki kâğıt veya selofan kâğıdı evin girişinde çıkarılmalı, herhangi bir kart eklenmemelidir.
- Ev sahibesinin veya ilgilinin, getirilen çiçeği salondaki uygun vazolara yerleştirmesi incelik gereğidir. Çiçeği bir kenara bırakmak, hiç görünmeyen bir yerde tutmak davetliye karşı saygısızlıktır.
- Uzun saplı çiçek buketleri elden sunulmaz, bir vasıta ile gönderilir. Davetten birkaç saat önce ulaştırılır. Ev sahibi tarafından kartı çıkarılır, salonun uygun bir yerine konur ve bu konuklara girişte teşekkür edilir.
- Vasıta ile gönderilen buket veya saksı çiçekleri kesinlikle ince selofan kâğıdı ile kapatılır ve ev sahibi tarafından açılır.
- Çiçek buketine iliştilecek küçük zarf, kutlamalarda davet sahiplerine, yemek davetlerinde ise sadece ev sahibesine hitap eder. Zarf içindeki kart üzerine kutlama ve dilekler ya da yemek daveti için önceden teşekkürleri yansıtan kısa ve özlü yazı okunaklı bir şekilde yazılır.
- Nişan, düğün, yıldönümü törenlerine sepet halinde çiçek gönderilir. Sepetin fazla büyük olmaması, çiçeklerin toplu bir görünümde olması uygun olur. Sepete küçük bir zarf içinde kutlama ve dilekler kısa, el yazısıyla okunaklı bir şekilde yazılır.

- Genç erkekler, kız arkadaşlarına doğum günü vb. kutlama partilerine, tercihen hediye olarak çiçek göndermelidirler. Alınan çiçeğin tek sayıda ve beyaz renkte olması lazımdır veya çiçek adedi girilen yaş adedine eşit olabilir.
- Hastane veya evde yatan kişilere sepet yerine fazla yer tutmayan küçük buketler gönderilebilir.
- Hastalara çok kokulu çiçeklerden ziyade güzel renkleri olanlar tercih edilmelidir.
- Anıt, mezarlık, cenaze, açılış törenlerine çiçek veya çelenk göndermek bir alışkanlık olmuştur.
- Özellikle üst düzey konukların uçak, tren, araba gibi vasıtalarla seyahatlerinde bir buket çiçek takdimi gelenekler arasında yer almıştır.
- Seyahatin tipi, uzunluğu, gidilecek yer ve gidiş vasıtasına bağlı olmakla beraber, yolculuklarda çiçeğin korunmasının zor olacağı dikkate alınmalıdır. Bu bakımdan çiçek buketleri yerine bir mika kutu içinde gül, orkide vs. cinsi çiçeklerin bulunduğu bir armağan daha makbule geçecektir
- Bir davete mazereti nedeniyle katılamayan kişinin, davet sahibine mazeretini bildiren kısa bir notla birlikte çiçek göndermesi, ince bir davranış olarak değerlendirilir.
- Günümüzde çiçeklere atfedilen anlamları vardır. Bunlar,
 - Gül = aşk
 - Karanfil = bağlılık
 - Orkide = üstünlük
 - Lale = gurur
 - Leylak = mutluluk
 - Nergis = hâkimiyet
 - Krizantem = bolluk, bereket
 - Şakayık = mahcubiyet
 - Sümbül = bağlılık
 - Menekşe = tevazu
 - Çiğdem = neşe

UYGULAMA FAALİYETİ

Arkadaşlarınızla canlandırma ortamı oluşturarak aşağıda verilen hediyeleşme ve çiçek götürmede görgü kuralları ile ilgili uygulamaları yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Hediyeleşmede görgü kuralları uygulanır.</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ Hediye vereceğiniz kişiyi ve hediyein sebeğini belirleyiniz.➤ Seçeceğiniz hediyein, hediye alacak olanları memnun etmeyecek ve sıkıntılı bir durumda bırakmayacak nitelikte kalmasına dikkat ediniz.➤ Nişan hediyesi olarak yüzük, gerdanlık, inci, kol bilezik, çakmak, broş, küpe, çeyiz eşyası, mücehizat kutusu, çay takımı, kokteyl takımı, kravat iğnesi, kalem takımı vb. hediyeler verebilirsiniz.➤ Düğün hediyesi olarak duvar saati, mobilya, para, hediye çeki, gümüş sofr takımı, lamba, avize, çay takımı, kol saat takımı, şamdan tablo vb. hediyeler verebilirsiniz.➤ Yılbaşı, anneler- babalar günü, evlenme yıldönümü bayramlarında hediye olarak çiçek, giysi, çiçek şampanya, Türk tatlıları, vb. hediyeler verebilirsiniz.➤ Düğün hediyesi verecekseniz, düğün davetiyesi dağıtılmasından sonra veriniz.➤ Düğünden önce hediye gönderecekseniz, damadın akrabaları dahi olsanız hediye kızı evine gönderiniz.➤ Hastaya verilecek hediyelerde kitap, dergi, çiçek, kol saat dışında hediye vermeyiniz.➤ Hediye zarif bir ambalaj içerisinde veriniz.➤ Hediye edilecek eşyanın üzerinde fiyat etiketi bırakmayınız.➤ Kullanılmış eşya yeni dahi olsa hediye olarak vermeyiniz.➤ Hediye olarak size verilmiş bir şeyi başkasına hediye etmeyiniz.➤ Postane veya üçüncü şahıs vasıtasıyla gönderilecek hediyeleri üzerine kart iliştilerle ufak bir not yazınız.➤ Hediyein herkesin içinde verilmemesine dikkat ediniz.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gönderilen ve götürülen hediye ve değerinden bahsetmeyiniz. ➤ Verilen hediye hemen açınız. ➤ Alınan hediyeye teşekkür ediniz. ➤ Gelen bir hediye karşısında maddi değeri az olsa soğuk ve ilgisiz davranmayınız. ➤ Özel günlerde veya küçük vesilelerle hediyeleş alışkanlık haline getiriniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çiçek götürmede görgü kurallarını uygulayınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Çiçek gönderilmesi ve seçiminde, davetlerin ve çiçek gönderilme vesileleri ve nitelikleri göz ön bulundurunuz. ➤ Çiçekler durumuna göre elden veya vasıta sunabilirsiniz. ➤ Vasıta ile göndereceğiniz çiçeklere kartınızı mutlaka iliştiniz. ➤ Çiçekler genelde sabah ve öğleden sonra gönderiniz. ➤ Birine çiçek göndermeden önce, onun çiçekten hoşlanmadığını veya hangi çiçekleri sevdiğini göz ön bulundurunuz. ➤ Çiçek götürürken aşırıya kaçmayınız. ➤ Kokteyl parti, resepsiyon, yemek, kutlama, teşekkür çeşitli vesilelerle gidilen davetlere genelde buket halinde çiçekler gönderiniz. ➤ Nişan, düğün, yıldönümü törenlerine sepet halinde gönderiniz. ➤ Hastalara çok kokulu çiçeklerden ziyade güzel renk olanları tercih ediniz. ➤ Bir davete mazeretiniz nedeniyle katılamıyorsanız, sahibine mazeretinizi bildiren kısa bir notla birlikte gönderiniz. ➤ Vasıta ile gönderilen buket veya saksı çiçekleri kesinlikle ince selofan kâğıdı ile kapatınız. ➤ Getirilen çiçeği salondaki uygun vazolara yerleştiriniz. ➤ Çiçeği bir kenara bırakmak, hiç görünmeyen bir yere tutmak davetliye karşı saygısızlık olduğunu unutmayınız. ➤ Çiçek getiren konuklara ve kişilere mutlaka teşekkür ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet kapsamında kazandığınız bilgileri, aşağıdaki çoktan seçmeli sorulardan doğru cevabı bularak belirleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi en makbul hediye verme biçimidir?
A) Hediye alınan kimseye uygun, sevebileceği hediye olması
B) Pahalı olması
C) Ucuz olması
D) Hediye alınan kimseye uygun, sevebileceği hediye olması
2. Aşağıdakilerden hangisini düğün hediyesi olarak verebiliriz?
A) Mobilya
B) Para
C) Sofra takımı
D) Hepsi
3. Aşağıdakilerden hangisi hastaya götürülecek hediyelerden olamaz?
A) Kitap
B) Yiyecek maddesi
C) Çiçek
D) Kolonya
4. Aşağıdakilerden hangisi hediyeleşmede görgü kurallarına uygun değildir?
A) Hediye zarif bir ambalaj içerisinde verilir.
B) Fiyat etiketi bırakılmaz
C) Kullanılmış eşya yeni ise hediye verilebilir.
D) Verilen hediyeyi hemen açmak lazımdır.
5. Aşağıdakilerden hangisi çiçek göndermede görgü kurallarına aykırıdır?
A) Çiçek göndermede kişi ve olay önemlidir.
B) Çiçek, elden veya vasıta ile sunulur.
C) Çiçekler sabah veya öğleden sonra gönderilir
D) Getirilen çiçek, getiren kişi gittikten sonra vazoya konur.

Aşağıdaki sorularda boş bırakılan yerlere, cümlede anlatılanlar doğru ise (D) yanlış ise (Y) yazınız.

6. () Çiçek götürürken aşırıya kaçılmalıdır.
7. () Hastalara çok kokulu çiçeklerden ziyade güzel renkleri olanlar tercih edilmelidir.
8. () Çiçekler mutlaka elden sunulmalıdır.
9. () Uzun saplı çiçek buketleri elden sunulmaz, bir vasıta ile gönderilir.

10. () Birine çiçek göndermeden önce, onun çiçekten hoşlanıp hoşlanmadığını veya hangi çiçekleri sevdiğini göz önünde bulundurup ona göre davranmalıdır.
11. () Verilen hediye hemen açılmaz.
12. () Postane veya üçüncü şahıs vasıtasıyla gönderilen hediyelerin üzerine kart koymayınız.
13. () Gönderilen ve götürülen hediye ve değerinden mutlaka bahsedilmelidir.
14. () Seçeceğiniz hediye, hediye alacak olanları mahcup etmeyecek ve sıkıntılı bir durumda bırakmayacak bir nitelik ve düzeyde olmalıdır.
15. () Hediyelere teşekkür için süre geniştir, bir ay içinde yapılabilir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı kontrol ediniz yanlış cevaplarınız için faaliyeti tekrar gözden geçiriniz. Cevaplarınızın hepsi doğru ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

UYGULAMA TESTİ

Arkadaşınıza hediye seçerken ve hediye verirken uymanız gereken görgü kurallarını aşağıdaki değerlendirme ölçütlerine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Hediye verme sebebini belirttiniz mi?		
2. Seçtiğiniz hediye alacak kişiyi mahcup etmeyecek ve sıkıntılı bir durumda bırakmayacak bir nitelik ve düzeyde kalmasına dikkat ettiniz mi?		
3. Hediye zarif bir ambalaj içerisinde verdiniz mi?		
4. Hediye edilecek eşyanın üzerindeki fiyat etiketini çıkardınız mı?		
5. Kullanılmış eşyanın, yeni dahi olsa, hediye olarak verilmemesine dikkat ettiniz mi?		
6. Hediye olarak size verilmiş bir şeyi başkasına hediye etmemeye dikkat ettiniz mi?		
7. Postane veya üçüncü şahıs vasıtasıyla gönderilen hediyelerin üzerine kart iliştiirerek ufak bir not yazdınız mı?		
8. Gönderilen ve götürülen hediye ve değerinden hiç bahsetmemeye özen gösterdiniz mi?		
9. Arkadaşınıza, verilen hediye hemen açtı mı?		
10. Arkadaşınıza, aldığı hediye için teşekkür ettiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonucunda ”**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetlerini tekrar ediniz. Cevaplarınızın hepsi “**Evet**” ise bir sonra ki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Ziyaretlerde görgü kurallarına uygun davranabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çevrenizde ziyaretlerde görgü kuralları ile ilgili ön araştırma yapınız.
- Çevrenizdeki insanların ziyaretlerine dikkat ederek size ilginç gelenleri not ediniz.
- Görsel ve basılı kaynaklardan ilk ziyaretler, dost ziyaretleri, doğum ziyaretleri, hasta ziyaretleri, baş sağlığı ziyaretleri, bayram ziyaretleri, teşekkür ziyaretleri ile ilgili araştırmaya yapınız.
- Edindiğiniz bilgi ve resimleri dosya haline getiriniz

3. ZİYARETLERDE GÖRGÜ KURALLARI

3.1. İnsan İlişkilerinde Ziyaretlerin Yeri ve Önemi

İnsanlar birlikte yaşamak zorundadır. Her oyunun bir kuralı olduğu gibi birlikte yaşamamanın da belirli kuralları vardır. Bu kurallara uyan insanların, ihtiyaçlarını daha kolay temin edecekleri ve daha çok mutlu olacakları açıktır. Bu nedenle insanların, toplum hayatını düzenleyen belirli kuralları öğrenmeleri ve bunları davranış haline getirmeleri, hayatın bir gereğidir.

Toplum hayatında insan ilişkileri önemli bir yer tutar. Bu ilişkiler, belli kurallara dayanır. Bu kuralların bir kısmı hukuka, bir kısmı örf ve âdetlere bir kısmı da inançlara dayalıdır. Toplum hayatını düzenleyen bu kurallara uymak, insan ilişkilerini geliştirir ve kişilerin mutlu olmasını sağlar. Kurallara aykırı davranışlar; kişileri mutsuz kılar, giderilmesi güç olan durumların meydana gelmesine neden olur.

İnsan davranışları, hukuk kurallarına aykırı olursa, “hata veya suç”, örf ve âdetlere aykırı olursa “ayıp”, inançlara aykırı olursa “günah” şeklinde değerlendirilir. Hukuk kuralları emredicidir. Bunların insanlar tarafından yerine getirilmesi zorunluluğu vardır. İnsan ilişkilerini düzenleyen örf, âdet ve dine dayalı kurallar, emredici bir nitelik taşımaz; ancak, bu kurallara uymamak, onları bilerek yapmak, insanı; çevresinde sevimsiz, kaba ve saygısız duruma düşürebilir.

Ziyaretler, bir kişinin izin alarak bir başkasını görmeye gitmesi demektir. Ziyaretler, toplumu oluşturan birey ve grupların birbirlerini tanımalarını ve yakınlaşmalarını sağlayan en yaygın davranıştır. Ziyaretler yakın akrabalarından başlayarak dostlar, arkadaşlar, yaşlılar, yetimler ve öksüzlere kadar uzanan yelpaze içinde, karşılık beklemeden yapıldığı zaman anlamlı olur.

Yapılış amacına uygun olarak usul ve kurallarında farklılıklar olmasına rağmen, aşağıda belirtilen ana ilkelere uymak, her zaman kolaylık sağlar ve ziyaretin başarılı geçmesine imkân verir.

3.2. Ziyaretçinin ve Ev Sahibinin Uyması Gereken Kurallar

3.2.1. Ziyaretçinin Uyması Gereken İlkeler

- Ziyaret vakti çok iyi seçilmeli ve mutlaka bir iki gün önceden randevu alınmalıdır. Aynı gün için yapılan ziyaret, karşı tarafa rahatsızlık verebilir.
- Ziyaret taleplerinin yerine getirilmesinde küçük, büyüğe tabidir. Büyük, istediği zaman için randevu verebilir. Eşit düzeyde olan kişiler arasında alternatifli tarih verilerek iki tarafa da uygun olabilecek seçenek sağlanır.
- İadesi gereken ziyaret, fazla geciktirilmemelidir. Diplomatik ortamda yapılan tanışma ziyaretlerinin iadesi, azami iki hafta içinde gerçekleştirilir.
- Ziyaret tür ve amacına göre değişiklik göstermesine rağmen, ziyaretlere gidilirken çiçek veya mütevazı hediyeler götürülmesi, her zaman makbule geçen bir davranıştır.
- Klasik ziyaretler sabah saat 10.00 – 11.30; öğleden sonra da 15.00 – 17.00 arasında yapılmalıdır. Yemek zamanına çok yakın ziyaretler, doğru değildir.
- Resmi ziyaretler 20 -30 dakika arasında bitirilmelidir. Bu zamanın sonunda ziyaretçilerin kendiliklerinden müsaade alarak ayrılmaları beklenir. Bununla beraber, ziyaret eden ile edilen arasındaki ilişkiye bağlı olarak bu zaman uzayabilir; ancak her şartta bu inisiyatif, büyükten gelmelidir.
- Ziyaretlerde randevu saatlerine mutlaka uyulmalıdır; aksi, nezaketsizlik olarak kabul edilir.
- Rütbe ve makam itibarıyla yüksek dereceli olan şahısların ziyaret ve randevu talepleri, emir subayları, özel kalem müdürleri veya sekreterler arasında ayarlanır. Bir şahsa randevu saati verilirken herhangi bir nedenle bir önceki ve sonraki randevu saatleri ile çatışmaması gerekir.
- Ziyaret süresi dolduktan sonra, nezaket icabı biraz daha kalmanız teklif edilse dahi, izin isteyerek ayrılmak daha nazik bir davranıştır.
- İstenmediğinizi sezdiğiniz bir yere ziyaret yapmamak gerekir.
- Habersiz ziyaretlerde, kapı ikiden fazla çalınmaz. Eğer ziyarete gidildiğinde evde bulunmazsa kart bırakılır ve ziyaret yapılmış kabul edilir.

- Cumhurbaşkanı ve eşlerini ziyaret, mutlaka randevu ile yapılır ve bu ziyaretlerin karşılığı beklenmez. Cumhurbaşkanı ve eşlerini ziyarette iki ana kural mutlaka dikkate alınır. Birincisi; ziyaret, verilen zaman içinde yapılmalı, ikincisi; ilgili yerlerin müsaadesi alınmadan köşke hediye götürülmemelidir.
- Eğer özel bir diyet yapıyorsanız bunu ev sahibine önceden bildirmelisiniz. Böylece tabağınızda yenmemiş yemek bırakmazsınız.
- Sofraya oturur oturmaz peçetenizi kucağınıza seriniz. Masadan kalkmanız gerekirse peçeteyi yemek tabağının sol tarafına bırakınız. Asla, sandalye üzerine koymayınız.
- Eğer yemek servisini kendiniz yapacaksanız asla tabağınızı çok doldurmayınız. Yemek ile ilgili yapacağınız iltifatlarda aşırıya kaçmamaya özen gösteriniz.
- Şarap bardağını sapından tutunuz, kenarından değil. Ayrıca bardak üzerinde parmak ya da dudak izi bırakmamaya özen gösteriniz. Eğer bardak üzerinde leke görürseniz, kibarca peçetenizle temizleyiniz.
- Yemek bittikten sonra tabağınızı kenara itmeyiniz; ev sahibinin tabağınızı almasını bekleyiniz.
- Masada otururken dikkatiniz ev sahibi ve diğer misafirler üzerinde olmalıdır. İki ayağınız da yere bassın; asla ayaklarınızı çapraz yapmayınız ve asla çatal-bıçakla oynamayınız.
- Kapıyı çaldıktan sonra kapının hemen ağzında değil, daha geride, evin içini göremeyecek şekilde kapının açılmasını bekleyiniz.
- Eve girerken ev sahibinin yer göstermesini bekleyiniz ve etrafı meraklı gözlerle incelemeyiniz.
- Yemek sofrası kurulduğunda, ev sahibi davet etmeden oturulmamalı ve yemek beğenilmese dahi hal ve tavırlarla belli edilmemelidir. Misafir umduğunu değil, bulduğunu yer; medeni bir şekilde ev sahibine teşekkür edilmelidir.

3.2.2. Ev Sahibinin Uyması Gereken İlkeler

- Ziyaret için size teklifte bulunan bir şahsı, mazeretiniz nedeniyle kabul edemeyecekseniz, anılan şahsı tekrar davet etmek size düşen bir görevdir. Mazeretiniz biter bitmez hemen telefonla arayıp kendilerini büronuzda veya evinizde görmekten mutlu olacağınızı bildirmek son derece yerinde bir davranış olur.
- Gerek şahsen gerekse aile olarak, büyüklerin küçüklere yapmak istediği ziyaretler çok meşru mazeretler hariç kabul edilmelidir.

- Ev sahibinin ana görevi, misafirlerin zevkli ve iyi vakit geçirmelerini sağlamaktır. Bu, sadece iyi yemek ikram etmek ve görüşmek için iyi bir konu bulmakla olmaz. Davet edilen misafirlerin de birbirine uyabilmeleri ve tanıştıktan sonra anlaşmada zorluk çekmemeleri lazımdır.
- Ev sahibi olarak ziyaretten en az yarım saat önce giyinmeli, misafirlerinizi kapıda karşılamalısınız.
- Ev sahipleri; misafirperver, nazik, cömert, idareci ve sempatik olmalıdır.
- Ev sahibi bütün misafirlerine aynı derecede yakınlık ve güler yüz göstermelidir.
- Ev temiz tutulmalı ve gereken hazırlık yapılmış olmalıdır.
- Misafirin yanında sık sık saate bakmamalı, sıkıldığını belli eden hal ve tavırlardan sakınmalısınız.
- Misafirlere ikramda bulunurken bir iki kereden fazla ısrar etmemelisiniz.
- Davetlileri birbirlerine tanıştırmaya özel bir gayret göstermeli ve misafirlerin azami şekilde vakitlerini hoş geçirmeleri için her çareye başvurmamalısınız.
- İyi bir ev sahibi her şeyi görmeli ve her konuşulanı işitmelidir. Birinin bir gruptan ayrıldığını, yalnız kaldığını veya sıkılmaya başladığını hemen görmeli ve onunla ilgilenmelidir.
- Gerek bürolarda, gerekse evlere yapılan ziyaretlerde küçükler, büyükleri ya dış kapıda ya da büronun kapısında karşılamalı, ziyaret bitiminde de uygun şekilde uğurlamalıdır.
- Misafir ayrılırken ev sahibi ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirmelidir.

3.3. Ziyaret Türleri ve İlkeleri

Ziyaret türleri ve uyulması gereken ilkeler aşağıda açıklanmıştır.

3.3.1. İlk Ziyaretler

- İlk ziyaretler, herhangi bir göreve yeni atanan veya yaşadığımız yere yeni taşınanlara yapılan ziyaretlerdir.
- Ziyaret vakti çok iyi seçilmeli ve mutlaka bir iki gün önceden randevu alınmalıdır.
- İlk ziyaretlere gidilirken çiçek veya mütevazı hediyeler götürülmesi, her zaman makbule geçen bir davranıştır.
- İlk ziyaretlerde de iş yerlerine sabah saat 10.00 – 11.30; öğleden sonra da 15.00 – 17.00 arasında yapılmalıdır. Yemek zamanına çok yakın ziyaretler doğru değildir. Ziyaret, ev ziyareti şeklinde olacaksa yemek saatinden önce veya sonra yapılmalıdır.
- Ziyaretlerde randevu saatlerine mutlaka uyulmalıdır.

- Ziyaret süresi dolduktan sonra, nezaket icabı biraz daha kalmanız teklif edilse dahi, izin isteyerek ayrılmak daha nazik bir davranıştır.
- Oturuş pozisyonumuz, ayaklarımızın ve ellerimizin duruşu, kendimize güvenimizi, ciddiyetimizi, asilliğimizi gösterir. Konuşmalarımızda saygılı ifadeler kullanmalıyız. Konuşmayı dinlerken ziyaret ettiğimiz kişinin gözlerine bakmalıyız.
- Ziyaret ettiğimiz kişi üst makamda ise bizi karşılarken ya da uğurlarken el sıkılmak için elini uzatmıyorsa biz önceden elimizi uzatmamalıyız.
- Üst makamdaki kişi, ziyaretin sonunda “Memnun oldum, teşekkür ederim.” derse, el sıkılmak için elini uzatırsa gitmemiz gerektiğini anlamalıyız.
- İlk ziyarete, bir ziyaretle karşılık vermek nazik ve yerinde bir davranış olacaktır.
- Yöneticimizin veya üstlerimizin makamında oturacağımız koltuk, masaya yakın ve uygun olan koltuktur. Biz içerdeyken bizden üst birisi gelirse oturduğumuz koltuktan kalkarak bir koltuk geriye gitmemiz gerekir. Eğer üst makama birden çok kişi ile gitmişsek düzey ve kıdeme göre sıralanmalı ve en üst olan, yöneticiye en yakın oturmalıdır.
- Üst makamdan birisi ziyaretimize veya denetime geldiği zaman ilke olarak makam koltuğumuzda oturmayarak konuk koltuğuna, konuk karşısında oturmalıyız. Yöneticimiz geldiği zaman, makam koltuğuna oturması teklif edilir; çünkü o koltukta biz, onları temsil etmekteyiz.
- Bizden alt düzeydeki kişileri, makam koltuğumuzda oturarak kabul ederiz. Ancak eş düzeydekiler yaş, kıdem ve diğer yönden bizden üst iseler, onları konuk koltuğunda oturarak kabul etmek saygıyı gösterir.
- Makamımızda resmi bir konuk ya da üstümüz var ise zorunlu kalmadıkça telefonla görüşmememiz, yazı imzalamamamız başka şeylerle ilgilenmememiz gerekir. Zorunluluk durumunda özür dileyerek izin istemeliyiz.

Resim 3.1: Resmi ziyaretler resmi makamlarda yapılır.

- Makamımıza gelen konuklar için ayağa kalkarak “ Hoş geldiniz.” demeliyiz. Konukların ellerini sıkmalı ve konukları protokol sırasına göre oturtmalı, buyur etmeli, onlara ikramlarda bulunmalı, güler yüzlü davranmalıyız.

- Konuklarımızı önce oturtmalıyız sonra konuşmalıyız. Astlarımızla görüşmek gerektiğinde de önce oturtmalıyız sonra görüşmeliyiz
- Göreve yeni başlanmışsa kutlamaya gelenlere ikramda bulunmayı unutmamalıyız.
- İlişkileri sürdürmek, teşekkür etmek, iade-i ziyaret için gelenlerin isimlerini not etmeyi unutmamak gerekir.

3.3.2. Dost Ziyaretleri

- Çeşitli vesilelerle eş, dost ve arkadaşlarımızı ziyaret etmeliyiz.
- Bu ziyaretler, yakınlık derecesine göre ve rahatsız etmemek şartı ile sık sık yapılabilir.
- Kimin ne zaman ziyaret edileceğine ancak siz karar verebilirsiniz.
- Yakın eş, dost ve arkadaşları ziyaret etmek için mutlaka randevu alınması gerekmez ama en azından bir telefon ederek haber verilmesi uygun olur.
- Önemli makam ve mevki sahibi arkadaşlarımız ne kadar yakın ve samimi olursa olalım mutlaka randevulu ziyaret edilmelidir.
- Eş, dost ve arkadaşları uzun zaman ziyaret etmemek, onların kırılmalarına ve alınmalarına sebep olabilir.
- Bir dostu sadece işimiz düştüğü zaman veya bir menfaatimiz için ziyaret etmek nazik bir hareket değildir.
- Dost ve arkadaşlarımızı iyi ve mutlu günlerinde ziyaret edeceğimiz gibi bilhassa kötü ve kederli günlerinde ziyaret etmek gerekir.
- Size yapılan ziyaretlere çok ara vermeden mutlaka iade-i ziyarete bulunmak şarttır.
- Ziyaret zamanlarına göre misafirlere çay, kahve, soğuk içecekler veya hafif alkollü içkiler, pasta, kek, kurabiye ve meyve ikram edilebilir.
- Ziyaret edilen evden ayrılırken hanımlar önce davranmalıdır, erkek onu takip etmelidir.
- Aile ziyaretleri randevusuz yapılmamalıdır.
- Herhangi bir sebeple randevusuz yapılan aile ziyaretlerinde ev sahibini evde bulamaz iseniz mutlaka kartınızı bırakınız. Kart bırakılınca ziyaret yapılmış sayılır.

3.3.3. Doğum Ziyaretleri

Resim 3.2: Loğusa hasta kabul edip hasta ziyaretlerinde uyulması gereken kurallara uyulur.

- Doğum ziyaretlerinin hanımlar tarafından yapılması daha uygundur.
- Doğum haberini, gazete ilanından veya eş, dost veya akrabalardan duyunca, ziyaret, en erken, doğumdan 5 gün sonra yapılmalıdır.
- Doğum yapmış kadın, çocuk erkekse mavi döşenmiş, çocuk kız ise pembe döşenmiş yatağa yatırılır.
- Misafirlere, özel olarak yapılan loğusa şerbeti ikram edilir.
- Doğum yapmış kadına, çiçek ve münasip bir hediye götürülür.
- Çocuğa da, altın veya giyim eşyası götürülür.
- Doğum yapmış kadına ziyaret süresi 15 dakikayı geçmemelidir.
- Doğum yapmış kadın, hasta kabul edildiğinden hasta ziyaretlerinde uyulması gereken kurallara uyulmalıdır.

3.3.4. Hasta Ziyaretleri

- Aileden, dostlardan ve yakın ahbablarımızdan biri hastalandığı veya hastaneye kaldırıldığı zaman hemen ilgilenmeli ve uygun zamanda ziyarete gidilmelidir.
- Hastane ziyareti, ne çok erken ne de hastanın çıkmasına yakın bir zamanda yapılmalıdır.
- Yoğun bakımda olan hastalar ancak çok yakınları tarafından ziyaret edilir ve bu sürede kendilerine çiçek gönderilmez.
- Hasta ile fazla konuşulmamalı, en çok 10 – 15 dakika sonra hastanın yanından ayrılmalıdır.

- Hasta ziyaretine, kalabalık gruplar halinde gidilmemeli, çocuk götürülmemelidir. Hasta yanında gürültü yapılmamalıdır.
- Hastaya dışarıdan yiyecek getirilmemelidir.
- Hastaya meyve suyu, kolonya ve selpak mendil gibi şeyler getirilebilir.
- Hastalar genelde öğleden sonraları ziyaret edilmelidir.
- Hastaya sağlıklıymış gibi davranmalı, ona hastalığı unutturulmaya çalışılmamalıdır.
- Hastaya moral bozucu sözler söylemekten ve kötü örnekler vermekten çekinmelidir.
- Hastayla telefonla konuşurken çok kısa konuşmalı, moral verici şekilde davranılmalıdır.
- Hastalar ziyaret esnasında hastalıklarına dair birçok şey anlatırlar. Bunları sabırla dinlemeli, gösterdikleri korku ve endişeleri gidermeye çalışmalıdır.
- Hastane koridorlarında alçak sesle konuşmalı ve mümkün olduğu kadar gürültü etmeden yürümeye çalışmalıdır. Özellikle bayanlar, yüksek öksçelerinin fazla gürültü çıkarmamasına dikkat etmelidir.
- Yatağa oturarak hastayı sarsacak hareketlerden kaçınılmalıdır.
- Her hastanenin ziyaret günleri farklıdır. Bu günleri önceden öğrenmeli ve ziyaretlerinizi belirtilen gün ve saatlerde yapmalısınız. Ziyaretten önce hastanın evine veya hastaneye telefon ederek ziyaretinizin kabul edilip edilmeyeceğini öğrenmelisiniz.
- Odada fazla dolaşmayınız.
- Hastanın rahatsızlığı, geçirdiği ameliyat veya duyduğu ıstırapla ilgili sorular sorarak hastanın yorulmasına izin vermeyiniz.
- Hastanın odasında birçok ziyaretçi bulunduğu takdirde, ziyaretiniz için bunlardan bazılarının çıkmasını bekleyiniz; aşırı kalabalığın hastayı sıkacağını unutmayınız.
- Hastanın odasında kesinlikle sigara içmeyiniz.
- Hasta; anneniz, eşiniz veya çok sevdiğiniz bir yakınınız olmadığı takdirde ameliyattan hemen sonra kendisini ziyaret etmekten kaçınınız.
- Doğum yapan bir kadın, eşiniz olmadığı takdirde kendisini hemen ziyaret etmeyiniz.
- Yeni doğan bir bebeği görmek istediğiniz takdirde hemşirenin gösterdiği cam kapıdan bakmakla yetinmelisiniz.
- Hastaya ufak yardımlarda bulunmak isteyen bir kimse; çiçeklerin suyunu tazelemeli, yatağı hastanın isteğine göre yükseltmeli veya alçaltmalı, mektuplarını yazmalı veya postaya vermek üzere almalı, odayı kalabalıklaştıran lüzumsuz eşyayı kaldırmalıdır.

- Armağan vermeyi düşünen bir kimse, daima çiçekleri tercih etmelidir; fakat odanın fazla miktarda çiçekle doldurulmamasına özellikle dikkat edilmelidir; zira çok çiçekli bir oda, bazı şahıslara cenaze merasimini hatırlatabilir. Hastanede uzun müddet kalacak olanlar için saksı içerisinde hediye edilen bir çiçek de çok makbule geçebilir. Hasta bir bayana, hafif bir parfüm veya kolonya götürülebilir.
- Erkek hastalar umumiyetle kitap, mecmua veya günlük gazeteleri diğer hediyelere tercih ederler.
- Gelen ziyaretçilere ve çiçek gönderenlere, yazılı olarak teşekkür edilmelidir. Ziyaretinize gelen büyüklere ise bizzat giderek teşekkür edilebilir.

3.3.5. Baş Sağlığı Ziyaretleri

- Akraba, dost, arkadaş veya tanıdık birinin ölümü halinde derhal ilgilenip yardıma koşmak en büyük insani görevdir. Böyle kederli günde dostları veya akrabaları kederleriyle baş başa bırakmak doğru değildir. Onlarla ilgilenmek, yapılacak işlerde onlara yardımcı olmak insanlık görevimizdir.
- Cenazeye veya cenaze çıkan eve mutlaka koyu renk elbise ile gidilmelidir.
- Uzakta iseniz ve ölüm haberini sonradan almışsanız ölenin en yakınına baş sağlığı telgrafi çekmeniz, mektup yazmanız veya telefon açmanız gerekir; ölen kişiyle tanışıyor olmanız şart değildir.
- Mektup mutlaka elle ve kısaca yazılmalıdır.
- İnsanların mesut anlarında olduğu gibi kara günlerinde de dostluklarını göstermeleri gerekir.
- Kara gün dostu olarak, kederli aile ile ilgilenmenin ve yardım teklifinde bulunmanın, aile için ne büyük bir teselli ve manevi bir destek olacağı unutulmamalıdır. Böyle tekliflerin çokluğu, yas içinde bulunan tarafı sakinleştirir, avutur ve ıstırabı azaltır.
- Baş sağlığı ziyaretleri, yakınlık derecesine göre ya hemen ya da birkaç gün sonra yapılır.
- Ziyarete az oturulmalı, ziyaret edilenin ıstırabına anlayış gösterilmeli ve onu teskin edecek şekilde hareket edilmelidir.
- Vefat edenin yakınları veya en yakını, başsağlığı ziyaretine gelenlere şahsen, telefonla veya mektupla teşekkür etmelidir.

3.3.6. Bayram Ziyaretleri

- Çeşitli amaçlarla yapılan ziyaretler içerisinde bayram ziyaretleri toplumsal açıdan önemli bir yer tutar. Senede iki kere insanları birbirleriyle buluşturan dinî bayramlar, inanan insanlar arasındaki dostluk havasının tazelenmesinde ve pekiştirilmesinde son derece önemli rol oynar.
- Bayramlar; yetimlerin, yaşlıların, dul kadınların hatırlandığı, yüzlerinin güldürüldüğü özel günlerdir.
- Dinî bayramlarda akraba ve tanıdıklarımızla bayramlaşmak dinsel görevlerimizdendir.
- Bu sebeptendir ki; ramazan ve kurban bayramlarında; anne - babalarımızı, dede - ninelerimizi ve yaşça bizden büyük diğer akrabalarımızı, dostlarımızı ve tanıdıklarımızı, mutlaka evlerinde bizzat ziyaret edip ellerini öpmek, onlarla bayramlaşmak asli görevimizdir.
- Yaşça bizden büyük olmayan akrabalarımızı, dost ve arkadaşlarımızı da evlerinde ziyaret ederek bayramlaşmak nezaket icabıdır.
- Başka bir şehirde bulunuyorsanız veya hastalık vb. gibi sebeplerle bayram ziyaretini bizzat yapamayacak iseniz, kart, tebrik veya mektup yazarak ya da telefonla tebrikte bulunmak gereklidir.
- Dinî bayramlarda size yapılmış olan ziyaretlere iade-i ziyarette bulunmak kaçınılmaz bir nezaket görevidir.
- Bayram ziyaretine gelenlere; hafif likörler, şeker, çikolata, lokum, kuru pasta gibi yiyecekler ve sıcak soğuk içecekler ikram edilebilir.
- Bayram ziyaretine gidenler; yanlarında şeker, çikolata, lokum, pasta gibi şeyler ilave olarak da çiçek götürülebilir.
- Anne, baba ve çok yakın akrabalar dışındaki kimselere yapılan bayram ziyaretleri, 15–20 dakikadan fazla olmamalıdır.
- Bayramlarda büyüklerimizin elleri öpülür, bu geleneğimizin yeni yetişen nesillere de aktarılması sağlanmalıdır.

3.3.7. Teşekkür Ziyaretleri

- Teşekkür ziyaretleri, bize ziyarete gelenlere veya herhangi bir konuda bize yardım edenlere yapıldığı gibi, bir görevden ayrılırken vedalaşmak için de yapılan ziyaretlerdir.
- Göreve yeni başlanmışsa kutlamaya gelenlere ikramda bulunmak, ilişkileri sürdürmek, teşekkür etmek gerekir. İade-i ziyaret için isimler not edilerek unutulmamalıdır.
- Bir görevden ayrılırken aklarımızla toplantı yaparak vedalaşmalı, katkıları için onlara teşekkür etmeliyiz.

- Eş düzeydeki yöneticilere, ziyaretimize gelen büyüklere ve üstlerimize de veda ziyaretinde bulunarak onlara bizzat teşekkür etmeliyiz.
- Ziyaretlerde ve ilk ziyaretlerde uyulması gereken kurallara uymalıyız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Arkadaşlarınızla canlandırma ortamı oluşturarak aşağıda verilen ziyaretlerde, ziyaretçi ve ev sahibinin uyması gereken görgü kuralları ile ilgili uygulamaları yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Ziyaretlerde ziyaretçinin uyması gereken kuralları uygulayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Ziyaret vaktini çok iyi seçiniz ve mutlaka bir iki gün önceden randevu alınız.➤ Ziyaret taleplerinin yerine getirilmesinde küçüğün büyüğe tabi olduğunu unutmayınız.➤ İadesi gereken ziyareti fazla geciktirmeden yapınız.➤ Ziyaretlere giderken çiçek veya mütevazı hediyeler götürünüz.➤ Ziyaretleri sabah saat 10.00 – 11.30; öğleden sonra da 15.00 – 17.00 arasında yapınız.➤ Resmi ziyaretleri 20 -30 dakika arasında bitiriniz.➤ Ziyaretlerde randevu saatlerine mutlaka uyunuz.➤ Ziyaret süresi dolduktan sonra, nezaket icabı biraz daha kalmanız teklif edilse bile izin isteyerek ayrılınız.➤ Habersiz ziyaretlerinizde kapıyı ikiden fazla çalmayınız.➤ Eğer özel bir diyet yapıyorsanız bunu ev sahibine önceden bildiriniz.➤ Eve girerken ev sahibinin yer göstermesini bekleyiniz ve etrafı meraklı gözlerle incelemeyiniz.➤ Yemek bittikten sonra tabağınızı kenara itmeyiniz, ev sahibinin tabağınızı almasını bekleyiniz.

<p>➤ Ziyaretlerde ev sahibinin uyması gereken kuralları uygulayınız.</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ Önemli mazeretiniz yoksa ziyaret tekliflerini kabul ediniz.➤ Ev sahibi olarak misafirlerinizin zevkli ve iyi vakit geçirmelerini sağlayınız.➤ Evinizi temiz tutmalı ve gereken hazırlığı yapmalısınız.➤ Misafirin yanında sık sık saate bakmayınız.➤ Misafirlere ikramda bulunurken bir iki kereden fazla ısrar etmeyiniz.➤ Davetlileri birbirlerine tanıştırmaya özel bir gayret göstermelisiniz.➤ Misafir ayrılırken ev sahibi olarak ziyaretten duyduğunuz memnuniyeti dile getiriniz
<p>➤ İlk ziyaretlerde uyulması gereken kuralları uygulayınız.</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ Ziyaret vaktini çok iyi seçiniz ve mutlaka bir iki gün önceden randevu alınız.➤ İlk ziyaretlere gidilirken çiçek veya mütevazı hediyeler götürünüz.➤ İlk ziyaretlerde de işyerlerine sabah saat 10.00 – 11.30; öğleden sonra da 15.00 – 17.00 arasında yapınız.➤ Ziyaret ettiğiniz kişi üst makamda ise sizi karşılarken ya da uğurlarken el sıkılmak için elini uzatmıyorsa siz önceden elinizi uzatmayınız.➤ Makamımıza gelen konuklara ayağa kalkarak “ Hoş geldiniz.” diye ellerini sıkınız. Onları protokol sırasına göre oturtunuz, güler yüzlü davranınız.➤ Makamınızda resmi bir konuk ya da üstünüz var ise zorunlu kalmadıkça telefonla görüşmeyiniz, yazı imzalamayınız.

<p>➤ Dost ziyaretlerinde uyulması gereken kuralları uygulayınız.</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ Çeşitli vesilelerle eş, dost ve arkadaşlarınızı ziyaret ediniz.➤ Yakın eş, dost ve arkadaşları ziyaret etmek için randevu almayınız.➤ Önemli makam ve mevki sahibi arkadaşlarımız, size ne kadar yakın ve samimi olursa olsun onları mutlaka randevulu ziyaret ediniz.➤ Dost ve arkadaşlarınızı iyi ve mutlu günlerinde ziyaret edeceğiniz gibi bilhassa kötü ve kederli günlerinde de ziyaret ediniz.➤ Size yapılan ziyaretlere çok ara vermeden mutlaka iade-i ziyarete bulununuz.➤ Ziyaret zamanlarına göre misafirlere çay, kahve, soğuk içecekler veya hafif alkollü içkiler, pasta, kek, kurabiye ve meyve ikram ediniz.
<p>➤ Doğum ziyaretlerinde uyulması gereken kuralları uygulayınız.</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ Doğum ziyaretlerinin hanımlar tarafından yapılmasına dikkat ediniz.➤ Doğum ziyaretlerini, en erken, doğumdan 5 gün sonra yapınız.➤ Doğum yapmış kadını; çocuk erkekse mavi döşenmiş, çocuk kız ise pembe döşenmiş yatağa yatırınız.➤ Misafirlere, özel olarak yapılan loğusa şerbetinden ikram ediniz.➤ Doğum yapmış kadına, çiçek ve uygun hediyeler götürünüz.➤ Çocuğa da, altın veya giyim eşyası götürünüz.➤ Doğum yapmış kadına ziyaret süresini 15 dakikayı geçirmeyiniz.

<p>➤ Hasta ziyaretlerinde uyulması gereken kuralları uygulayınız.</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ Hastane ziyaretini ne çok erken, ne de hastanın çıkmasına yakın bir zamanda yapmayınız.➤ Yoğun bakımda olan hastaları ancak çok yakınları tarafından ziyaret edileceğini unutmayınız.➤ Hasta ile fazla konuşmayınız, en çok 10 – 15 dakika sonra ayrılıңыз.➤ Kalabalık gruplar halinde gitmeyiniz➤ Hastaya dışarıdan yiyecek götürmeyiniz. Götürülecekse de meyve suyu, kolonya ve selpak mendil gibi şeyler götürünüz.➤ Hastaları genelde öğleden sonraları ziyaret ediniz.➤ Hastaya sağlıklı durumda bir insanmış gibi davranınız, ona hastalığı unutturmaya çalışınız.➤ Hastaya moral bozucu sözler söylemekten ve kötü misaller vermekten çekininiz.➤ Hastane koridorlarında alçak sesle konuşunuz.➤ Hasta ziyaretlerine armağan olarak çiçekleri tercih ediniz.
<p>➤ Baş sağlığı ziyaretlerinde uyulması gereken kuralları uygulayınız.</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ Cenazeye veya cenaze çıkan eve mutlaka koyu renk elbise ile gidiniz.➤ Uzakta iseniz ve ölüm haberini sonradan almışsanız ölenin en yakınına baş sağlığı telgrafı çekiniz, telefon açınız.➤ Baş sağlığı mektubunu mutlaka elle ve kısaca yazınız.➤ İnsanların mesut anlarında olduğu gibi kara günlerinde de dostluğunuzu gösteriniz.

	<ul style="list-style-type: none">➤ Baş sağlığı ziyaretlerini, yakınlık nispetine göre ya hemen ya da birkaç gün sonra yapınız.➤ Ziyarete az oturunuz, ziyaret edilenin ıstırabına anlayış gösteriniz ve onu teskin edecek şekilde hareket ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Bayram ziyaretlerinde uyulması gereken kuralları uygulayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Yaşça sizden büyük akrabalarınızı, dost ve arkadaşlarınızı evlerinde ziyaret ederek bayramlaşınız.➤ Başka bir şehirde bulunuyorsanız veya hastalık vb. gibi sebeplerle bayram ziyaretini bizzat yapamayacak iseniz, kart, tebrik veya mektup yazarak, telefon açarak tebrikte bulununuz.➤ Dinî bayramlarda size yapılmış olan ziyaretlere iade-i ziyarete bulununuz.➤ Bayram ziyaretine gelenlere hafif likörler, şeker, çikolata, lokum, kuru pasta gibi yiyecekler ve sıcak soğuk içecekler ikram ediniz.➤ Bayram ziyaretine giderken yanınızda şeker, çikolata, lokum, pasta gibi şeylere ilave olarak çiçek götürünüz.➤ Anne, baba ve çok yakın akrabalar dışındaki kimselere yapılan bayram ziyaretlerini, 15–20 dakikadan fazla uzatmayınız.➤ Bayramlarda büyüklerinizin ellerini öpünüz.

<p>➤ Teşekkür ziyaretlerinde uyulması gereken kuralları uygulayınız.</p>	<ul style="list-style-type: none">➤ Teşekkür ziyaretleri, size ziyarete gelenlere veya herhangi bir konuda size yardım edenlere yapılır, unutmayınız.➤ Göreve yeni başlanmışsanız kutlamaya gelenlere ikramda bulununuz, ilişkileri sürdürmek için teşekkür ziyaretleri yapınız.➤ Bir görevden ayrılırken astlarınızla toplantı yaparak vedalaşınız, onlara katkıları için teşekkür ediniz. Eş düzeydeki yöneticilere ve üstlerinize de veda ziyaretinde bulunarak teşekkür ediniz.➤ Ziyaretinize gelen büyüklere ve üstlerinize bizzat giderek teşekkür ediniz.➤ Ziyaret ve ilk ziyaretlerde uyulması gereken kurallara, teşekkür ziyaretlerinde de uyunuz.
--	--

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet kapsamında kazandığımız bilgileri aşağıdaki çoktan seçmeli soruları cevaplayarak belirleyiniz.

- Aşağıdakilerden hangisi, sabah için en uygun ziyaret saatidir?
A) 10.00 – 11.30
B) 09.00 – 09.30
C) 11.30 – 12.00
D) 08.00 – 09.00
- Resmi ziyaretleri kaç dakika ile sınırlamalıdır?
A) 40- 45 dk.
B) 20- 30 dk.
C) 15- 20 dk.
D) 45- 60 dk.
- Aşağıdaki davranışlardan hangisi, dost ziyaretleri için uygun değildir?
A) Çeşitli sebeplerle eş ve dostlarımızı ziyaret etmek
B) Önemli makam ve mevkideki dostlarımızı randevu almadan ziyaret etmek
C) Bize yapılan ziyaretlerin mutlaka iadesini yapmak
D) Dostlarımızı iyi günde de kötü günde de yalnız bırakmamak
- Doğum ziyaretleri -en erken- doğumdan kaç gün sonra yapılmalıdır?
A) Hemen yapılmalıdır.
B) 10 gün sonra yapılmalıdır.
C) 15 gün sonra yapılmalıdır.
D) 5 gün sonra yapılmalıdır.
- Aşağıdakilerden hangisi, hasta ziyaretlerinde yapılması gereken davranışlardan değildir?
A) Ziyarete kalabalık gruplar halinde gidilmemelidir.
B) Ziyaretler 10 – 15 dk. içinde bitirilmelidir.
C) Hastaya yiyecek maddesi götürülmemelidir.
D) Hastaya; ameliyatı, hastalığı ile ilgili çokça soru sorulmalıdır.

Aşağıdaki sorularda boş bırakılan yerlere, cümlede verilenler doğru ise (D) yanlış ise (Y) yazınız.

- () Ziyaret vakti çok iyi seçilmeli ve mutlaka bir iki gün önceden randevu alınmalıdır.
- () Ziyaret taleplerinin yerine getirilmesinde büyük, küçüğe tabidir.
- () Ziyaretlere gidilirken çiçek veya mütevazı hediyeler götürülmelidir.

9. () Habersiz ziyaretlerde kapı ikiden fazla çalınmalıdır.
10. () Makamımızda resmi bir konuk ya da üstümüz var ise günlük yaptığımız işlere devam etmeliyiz.
11. () Doğum ziyaretleri erkekler tarafından da yapılabilir.
12. () Hastane ziyareti ne çok erken ne de hastanın çıkmasına yakın bir zamanda yapılmalıdır.
13. () Hastalar, genelde öğleden sonra ziyaret edilmelidir.
14. () Baş sağlığı ziyaretleri, yakınlık nispetine göre, ya hemen ya da birkaç gün sonra yapılmalıdır.
15. () Dinî bayramlarda size yapılmış olan ziyaretlere iade-i ziyarette bulunulmaz.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı kontrol ediniz yanlış cevaplarınız için faaliyeti tekrar gözden geçiriniz. Cevaplarınızın hepsi doğru ise bir sonraki faaliyete geçiniz

UYGULAMA TESTİ

Bir yakınınızı hastanede ziyaret ederken uyulması gereken görgü kurallarını, aşağıdaki değerlendirme ölçütlerine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Yakınınızı uygun zamanda ziyaretine gittiniz mi?		
2. Hasta yakınınızla fazla konuşmamaya dikkat ettiniz mi?		
3. Hasta yakınınızın yanından 10 – 15 dakika sonra ayrıldınız mı?		
4. Hastaya dışarıdan yiyecek getirilmesi gerekiyorsa götürdüğünüzün; meyve suyu, kolonya ve selpak mendil gibi şeyler olmasına dikkat ettiniz mi?		
5. Hasta yakınınızı öğleden sonraları ziyaret etmeye dikkat ettiniz mi?		
6. Hastaya moral bozucu sözler söylemekten ve kötü misaller vermekten çektiniz mi?		
7. Telefonla konuşurken kısa konuştunuz mu?		
8. Moral verici şekilde davranmaya özen gösterdiniz mi?		
9. Odada fazla dolaşmamaya dikkat ettiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonucunda ”**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçirin. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetlerini tekrar ediniz. Cevaplarınızın hepsi “**Evet**” ise modül değerlendirmeye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

1. Aşağıdakilerden hangisi hazırlıksız konuşma türüne girer?
A) Telefonda konuşma
B) Konferans
C) Demeç
D) Sempozyum
2. Herhangi bir konuda bilgi toplamak amacı ile o daldaki bir uzmanla yapılan konuşmadır?
A) Konferans.
B) Görüşme
C) Söyleşi
D) Kitap tanıtma
3. Konuşma yaparken aşağıdakilerden hangisinin yapılması doğru olmaz?
A) Normal hızla konuşulması
B) Ağızda bir şey varken konuşulmaması
C) Telefon konuşmaları uzun tutulması
D) Konuşurken kendinizden çok söz edilmesi
4. Aşağıdakilerden hangisi selamlaşmada görgü kurallarına aykırıdır?
A) Genç, yaşlıya selam verir.
B) Aynı yaştakiler aynı anda selamlaşır.
C) Erkek, bayana önce selam verir.
D) Kıdemli kıdemsiz önce selam verir.
5. Aşağıdakilerden hangisi tanışma ve tanıştırmada uyulması gereken kurallara aykırıdır?
A) Yeni gelenler mevcut olanlara tanıştırılır.
B) Astlar, üstlerine tanıştırılır.
C) Gençler, yaşlılara tanıştırılır.
D) Tanıştırma işlemi hemen yapılmaz.

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

6. El sıkma-el öpmeye önce..... el uzatmalıdır.
7. Telefonla arayan, telefonukapatmalıdır.
8. Hediye edilecek eşyanın üzerinde..... bırakılmaz.
9. Verilen hediyeyiaçmak gerekir.
10. Hediye..... içerisinde verilmelidir.
11. Vasıta ile göndereceğimiz çiçekleremutlaka iliştiniz.
12. Çiçeğin gönderilmesinde ve seçiminde, çiçeğin gönderilmegöz önünde bulundurulmalıdır.

13. Doğum ziyaretleri tarafından yapılmalıdır.
14. Hasta ziyaretleri dk. sürmelidir.
15. Bayram ziyaretlerine giderken yanınızda.....,.....,..... vb. şeyler götürülmelidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı kontrol ediniz; yanlış cevaplarınız için ilgili konuya dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın hepsi doğru ise bir sonraki modüle geçiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	D
3	A
4	C
5	A
6	Y
7	D
8	Y
9	Y
10	D
11	D
12	D
13	Y
14	D
15	Y

ÖĞRENME FALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	A
2	D
3	B
4	C
5	D
6	Y
7	D
8	Y
9	D
10	D
11	Y
12	Y
13	Y
14	D
15	D

ÖĞRENME FALİYETİ-3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	A
2	B
3	B
4	D
5	D
6	D
7	Y
8	D
9	Y
10	Y
11	Y
12	D
13	D
14	D
15	Y

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	A
2	B
3	C
4	D
5	D
6	Hanım
7	Önce
8	Fiyat etiketi
9	Hemen
10	Zarif bir ambalaj
11	Kartınızı
12	Sebebi
13	Hanımlar
14	10-15
15	Şeker çikolata, pasta
	55

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 04.09.2008 tarih ve 182 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. KILIK KIYAFET GÖRGÜ KURALLARI.....	3
1.1. Giyimin Yeri ve Önemi.....	3
1.2. Giyim Seçimini Etkileyen Etmenler	4
1.3. Yerine Göre Giyim.....	10
1.5. Ev Kıyafetleri.....	11
1.6. Çalışma Hayatında Kıyafet Seçimi	12
1.7. Tatil Kıyafetleri.....	13
1.8. Öğleden Sonra ve Kokteyl Kıyafetleri.....	14
1.9. Yemek Kıyafetleri.....	14
UYGULAMA FAALİYETİ	16
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	18

Sevgili Öğrenci,

Toplu hâlde yaşayan bireyler, birbirlerine gereksinim duyar. Bu gereksinim, insanlar aralarında iletişim kurmaya zorlar. Bu ilişkilerde bireylerin, gerek kılık kıyafetlerini gerek davranışlarını toplum kurallarına göre düzenlemesi gerekir.

Temiz, düzenli, yerine ve zamanına uygun giyinme becerisi kazanmış birey; psikolojik açıdan huzur ve güven duymakla birlikte toplumda da saygınlık kazanır. Bu nedenle küçük yaşlardan itibaren bu alışkanlığın verilmesi gerekir.

Yakın dostlar, aralarında kurdukları ilişkileri geliştirmek ve sürdürmek amacıyla birbirlerini sık sık davet ve ziyaret eder. Ancak dostlar arasındaki samimiyet, görgü kurallarını bir kenara bırakmak anlamına gelmez. Tam tersine her türlü ziyaret ve davette uyulması gereken ilkeleri bilmek ve uygulamak, sağlıklı ilişkilerin kurulması ve sürdürülmesi açısından önemlidir.

Toplumsal yaşamın bir parçası olan davetlerin iyi düzenlenmesi, bireyin bilgi ve becerisine bağlı olduğu kadar, resmî ya da özel olarak vereceği her davetten olumlu sonuç alması, davetin nerede ve nasıl yapılacağı, davetlilerin seçimi, davet biçimi ve ikram konusunun iyi planlamasına bağlıdır.

Bu modülü başarıyla tamamladığınız zaman edineceğiniz bilgi ve becerilerle; görgü kurallarına uygun giyinebilme, özel ve resmî davetler ile ziyafetlerde uyulması gereken görgü kurallarını kavrayarak uygulayabilme yeterliği kazanacaksınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyette kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda gerekli ortam ve koşullar sağlandığında, görgü kurallarına uygun giyinebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Yakın çevrenizde bulunan insanların çeşitli etkenlere göre nasıl giyindiklerini gözlemleyiniz.
- Gözlemlediğiniz kılık kıyafet özelliklerini listeleyiniz.
- Hazırladığınız listeyi arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. KILIK KIYAFET GÖRGÜ KURALLARI

Görgü kuralları; bir toplum içinde var olan ve uyulması gereken saygı ve incelik kuralları olarak tanımlanabilir. Bu saygı ve incelikleri gözetmek toplumda yaşayanların başlıca ödevidir. Bunları başkalarından beklemek de hakkıdır. Kişinin kendisine gösterdiği saygının göstergelerinden birisi de temiz ve düzenli giyinmektir.

1.1. Giyim Yeri ve Önemi

Bir toplumun oluşmasında ve gelişmesinde, o toplumu meydana getiren insanlar arasında uygulanan görgü kurallarının önemli bir yeri vardır.

Görgü kuralları, bir toplumun ayrı ayrı bölgelerinde farklı olduğu gibi uluslara göre de farklılıklar gösterir. Giyim de insanlığın geçirdiği evrimle birlikte değişen, değişmeyi sürdüren bir olgudur. Giyim, her çağın ve her ulusun, ekonomik, toplumsal ve kültürel koşullarından etkilenerek biçimlenmektedir. Giyim tarihi incelendiğinde, giyim eski devirlerden bugüne pek çok evreler geçirdiği görülür. Her ulus kendi gelenek, görenek ve yaşam koşullarına göre giyimlerini biçimlendirmiştir. Bu süreç sonucunda her ulusun kendine özgü ulusal giysileri ortaya çıkmıştır.

Kişi; giyimle ilgili değer yargılarına önem vermeli, bulunduğu toplumun düzenini ve kurallarını bozmayacak biçimde giyinmelidir. Genel görgü kurallarına uyma zorunluluğu yoktur. Yani hukuken suç sayılmaz. Ancak, toplum genel görgü kurallarına uymayanları cahil, bencil, kaba, saygısız vb. sıfatlarla tanımlar ve kınar, genel görgü kurallarına uyan kişileri; terbiyeli, saygılı, nazik vb. şeklinde niteler. Görgü kurallarına uymak; diğer insanlara saygı göstermek ve onların duygularına önem verdiğiniz mesajını göndermek demektir.

Toplum hayatının düzenlenmesinde etkili olan bu kurallar, toplumdaki uygarlık düzeyinin de göstergelerinden biridir. İnsanın bencil, kaba düşüncelerden sıyrılarak başkalarına karşı davranışlarını bir düzene koyması, onun duyarlı ve nazik olmasını sağlar. Bu da insanların birbirleriyle olan ilişkilerinin sağlıklı ve tutarlı olmasını sağlar.

Resim 1.1: Dış görünüm ve toplumda saygınlık

Dış görünümün mutlaka, iş dünyasında ve toplumda kendini uygun bir sunma şekli ile desteklenmesi gerekmektedir. Bulunulan ortama uygun giyinmek, saygılı olmanın ve saygı beklendiğinin bir göstergesidir. Yerinde tavırlar ve görgü kurallarına uymak ise bir yere ait olduğunuzu gösterir.

1.2. Giyim Seçimini Etkileyen Etmenler

Giyim seçiminde çeşitli etmenler rol oynar. Yerine göre uygun ve zevkli giyinebilmek için bu etmenleri bilmek gerekir. Bunlar:

➤ Mevsim

Vücut sağlığının korunması için her mevsimin özelliğine göre giysi seçilmeli ve kullanılmalıdır. Dört mevsimin farklı özellik göstermesi, tekstil ve giyim endüstrisini doğa özelliklerine yönelik ürün hazırlamaya yöneltmektedir.

Giyim seçimini, mevsimler ve hava koşulları önemli ölçüde etkiler. Kış mevsiminde daha kalın ve yünlü giysiler giyerek vücut ısıyı koruma ihtiyacı duyarız. Bunun yanında dış giyimde koyu renklerin tercih edilmesinin nedenleri bu renklerin güneş ışınlarını çekmesi yanında kış şartlarında daha kullanışlı olmalarıdır. Yazın ise yükselen hava sıcaklığı ve daha etkili olan güneş ışınlarından korunmak için giysi tercihlerimiz farklılık gösterir. İnce, bol, serin tutan pamuklu ve açık renk giysiler tercih ederek sıcak havadan daha az etkilenmiş oluruz. Güneşin zararlı ışınlarından korunmak için gündüz güneş gözlüğü ve siperli şapka

kullanmak tercihlerimiz arasındadır. İlkbahar ve sonbaharda ise günün her saatinde farklı bir iklim yaşamak mümkün olmakla birlikte hava genellikle ılıktır. Bu mevsimlerde dış giyimde pardösü ve yağmurluk iç giyimde ise merserize, pamuklu hafif giysiler tercih edilmektedir.

➤ Yaş

Giyim seçiminde önemli etkenlerden biri de yaştır. Her yaşın kendine özgü bir giyim tarzı olduğundan kişinin bu özellikleri dikkate alarak giyinmesi uygun olur.

0–1 yaştan başlayarak oyun ve okul çağı, gençlik ve yetişkinlik çağında yaşanan ortam dikkate alınarak saç ve yüz rengine yakışır tonda, giyimde tümüyle uyum sağlayacak renk ve desenler seçilmelidir.

Resim 1.2: Yaşa uygun giyim seçimi

Genç yaşlarda; giyilecek yere, zamana, moda ve vücut özelliğine göre canlı renkler ve desenler tercih edilebilir. Ancak ileri yaşlarda renk ve model seçiminde sadelik esas alınmalı aşırıya kaçılmadan belli ölçülerde saç, göz ve ten rengine uygun makyaj yapılmalıdır.

➤ Vücut Özelliğine Göre Giyim

Kişinin kendine yakışan giyimi, rengi, deseni, aksesuarı seçebilmesi için vücut özelliğini ve tipini bilmesi şarttır. Bu nedenle, fizik ve yüz bütünlüğünde istenilen görüntüyü yakalamak için ilk adım, kişinin kendini incelemesidir. Kişinin kendini olduğu gibi değerlendirmesi zor olduğundan nasıl görüldüğüne karar verirken yakınlarından ve aynalardan yararlanması gereklidir. Bu şekilde belirlenen vücut özelliğine göre kumaş türünü, rengi ve modeli seçerken vücut kusurlarını kapatma yoluna da gidilebilir.

İnsanlarda çok farklı vücut yapıları vardır. Birbirine yaklaşık ölçüdeki vücutları aynı grup altında toplayarak belirli bir kaç tip oluşturmak mümkündür. Vücut ölçüleri ağırlıkları ve görünüşlerine göre dört grupta incelenebilir.

Resim 1.3: Vücut tipine uygun giysi seçimi

- Uzun boylu ve şişmanlar için;
 - İnce dokulu, az tüylü, mat görünümlü, düz ve koyu renk kumaşlar,
 - Boyuna ince çizgili ve küçük desenli kumaşlar,
 - Ayrıntısız modeller (firfırsız, fiyonksuz vb.), düz kuplar,
 - Çok dar ve çok bol olmayan giysiler,
 - İnce kemerler,
 - Frapan olmayan aksesuar,
 - Orta büyüklükte ve uzun saplı çantalar önerilebilir.
- Uzun boylu ve zayıflar için;
 - Kalın, tüylü, havlı kumaşlar,
 - Büzgülü uzun kollar,
 - Enine çizgili ya da desenli, kareli, açık renkli, parlak kumaşlar, kısa ceket ve yelekler,
 - Büyük ve geniş yakalar,
 - Büyük aksesuarlar,
 - Kısa saplı geniş çantalar önerilebilir.

- Kısa boylu ve şişmanlar için;
 - Hafif, ince dokunuşlu, tüysüz kumaşlar,
 - Mat görünümlü, koyu renk kumaşlar,
 - Boydan modeller, V yakalar,
 - Çok dar olmayan giysiler,
 - İnce ve koyu renk kemerler, küçük düğmeler ve aksesuarlar,
 - Küçük ve uzun saplı çantalar önerilebilir.
- Kısa boylu ve zayıflar için;
 - Kalın dokulu, hafif tüylü parlak kumaşlar,
 - Küçük desenli, ince uzun çizgili ve açık renk kumaşlar,
 - Uzun ve toplu gösteren kuplar,
 - Küçük yuvarlak ve kapalı yakalar,
 - Normal büyüklükte uzun saplı çantalar,
 - Çok büyük olmayan aksesuarlar önerilebilir.

➤ Sosyal Statüye Göre Giyim

Toplumsal hayatın her alanında, her sosyal faaliyette, insanlar, giyim kuşamlarına dikkat etmelidir. Çalışanların iş yeri şartlarını dikkate alarak giyinme zorunlulukları vardır. Bir maden işçisinin, bir servis memurunun ve bir öğretmenin kıyafetinin farklı olması doğaldır. ‘Kıyafet iyi bir tavsiye mektubudur.’ sözünden esinlenerek insanlar; görgülü, zevkli, nazik, kültürlü ve ağırbaşlı vb. izlenimleri karşı tarafa yansıtacak şekilde giyinmeye özen göstermelidir. Aksi mesajlar verecek giyim ve kuşamdan kaçınmak gerekir.

Sosyo-psikolojik ihtiyaçları karşılama açısından giyim, bir topluma ya da bir kültüre ait olma hissini sağlar. Psiko-sosyal açıdan birey giysiyi; daha çok bir kimlik duygusu yaratabilmek, kim olarak algılanmayı arzu ettiğini belirtebilmek amacıyla üretmektedir. İlk görünüşte giydiğimiz kıyafetler, aksesuarlar, takılar, hepsi birer amaçtır ve bunlarla çevremize çeşitli mesajlar iletiriz. Bu mesajlar kişinin ilgileri, zevkleri, değer yargıları, statüsü, gücü, ait olduğu meslek ve grubu, psikolojik durumu, kısaca kişiliği ve kimliği hakkında önemli bilgiler iletir.

➤ Çevre

İnsanın içinde bulunduğu çevre, giyim seçimini etkiler. Kişinin çevresine uymayan giyim biçimi rahatsız edicidir ve çevreden tepki alır. İyi giyinmek isteyen kişi, neyi, nerede ve nasıl giymesi gerektiğini bilmek zorundadır. Günün değişik saatlerinde giyilecek giysiler, gidilecek yere göre seçilmeli, uyumlu aksesuarlar kullanılarak yüze uygun saç modeli ve sade makyajla tamamlanmalıdır.

Örneğin; iş görüşmesine gelen bir adayın o anki görünüşüne göstermiş olduğu özen hem çevresine hem de kendisine olan saygısının bir göstergesidir. Kişinin işe alınmasında tabi ki karakter özellikleri ve işe yeterliği birincil rol oynar, ancak iş hayatının gereklerinden

biri de kişinin bakımlı ve düzenli olmasıdır. Bu doğrultuda, adayın iş görüşmesine ne derece özenli geldiği görüşmeyi yapan kişi üzerinde pozitif bir etki yaratır. Prezantabl olmak kişinin dış görünüş itibariyle temiz, bakımlı ve düzenli olması demektir. Bu, kişinin modayı ne derece yakından takip ettiği veya üzerindeki kıyafeti hangi mağazadan aldığı ile değil, kendisine ve üstüne başına ne derece itina gösterdiği, giydiği kıyafetin ütüsü, temizliği ve bakımı ile ölçülür. Başvurduğu pozisyona göre aday, temiz ve ütülü bir tişört ve pantolonla, pırıl pırıl bir çift ayakkabı ile temiz ve tıraş olmuş bir şekilde görüşmeye katılıp o işi alabilir. Önemli olan üzerine giydiği kıyafetlerin tamamlayıcı faktör olduğunu unutmamaktır. Hangi iş dalında çalışırsak çalışalım dış görünüşümüz, insanlar üzerinde bıraktığımız izlenimin bir bölümünü oluşturmaktadır.

Ayrıca, her yerde olduğu gibi aile ortamında da giysi kullanımı önemlidir. Özellikle ailenin birarada bulunduğu saatlerde temiz, şık ve düzenli olmaya gayret edilmeli göze hoş görünmeyecek giysilerden kaçınılmalıdır.

➤ Ekonomik durum

İyi seçilmiş ve çok çeşitli giysilere sahip olmak herkesin arzusudur. Ancak bunu gerçekleştirmek için ailelerin gelirleri farklı ve kısıtlı olabilir. Bu nedenle aile bütçesini zorlamadan ucuz ve zevkli giyinmek gerekir.

Çok para harcayarak güzel giyinmeyi amaçlamak, bu duruma göre doğru olmayabilir.

Kişi, az harcama yaparak çok şık ve güzel giyinebilir. Bu nedenle giysi seçiminde maddi olanaklar göz önünde tutulmalıdır.

Resim 1.4: Ekonomik duruma göre giysi seçimi

- Giyimde ekonomik olmak için;
 - Modası geçmeyen kumaş, model ve renkleri seçmek,
 - Var olan giysileri özenle kullanmak,
 - Modası geçmiş giysileri küçük eklerle kullanılabilir hâle getirmek,

- Büyüklerin giysilerini küçüklere ufak düzeltmeler yaparak giydirmek,
- Alışverişlerde indirimli satışlardan yararlanmak yoluna gidilebilir.

➤ Moda

Moda; insanların değişiklik arama ve yeni biçimler ortaya koyma tutkusudur. Bir başka deyişle moda, toplum yaşamının çeşitli alanlardaki yeniliğidir. Modada geçicilik; insanların süslenme gereksinimi ve beğenilerinin değişiminden kaynaklanmaktadır.

Moda değişimlerini modacılar düzenler. Geleneksel toplumlarda moda izlerine rastlamak hemen hemen imkânsızdır. Giysiler belirli rolleri belirtir; herkes kendi yaşına, cinsiyetine, toplum içindeki durumuna, işine uygun olanı giyer. Modern toplumlarda ise, yenilikler önceleri yadırgansa bile sonraları alışkanlığa dönüşmektedir. Moda giderek ya görenek biçimine dönüşür ya da kısa bir süre sonra ortadan yok olur.

Moda, gerçek anlamda ancak değişmeye inanan, değişme yoluna girmiş toplumlarda ortaya çıkar. Bu nedenle de bir yandan ekonomiye bir yandan da toplumsal yapıya sıkı sıkıya, ama hareketli (değişken) biçimde bağlıdır. Uzun zaman boyunca, moda nüfusun ancak çok küçük bir bölümünü ilgilendiren bir olgu olarak kalmış, seçkinlere özgü olmuştur. Moda; toplumların, geleneklerin, olayların büyümlü bir aynasıdır. Savaşlar, barışlar, buluşlar, sanat olayları modayı her açıdan etkilemiştir. Dünyada modası geçmeyecek tek şey insanların modaya uyma dürtüsüdür.

Resim 1.5: Moda defilesi

Modanın en önemli özelliği değişkenliğidir. Ortaya atılan her yeniliğin benimsenip benimsenmediği, kamuoyunun tutumuna bağlıdır. Kişiler modayı olduğu gibi uygulamak yerine, kendi vücut özelliğine, ten rengine, diğer giyim aksesuarlarına uygun olan renk, model ve çizgileri seçerek giyimlerine yansıtmalıdır.

1.3. Yerine Göre Giyim

Kendi vücut tipini tanıyan ve giysi seçiminin önemini bilen bir kişinin nerede ne giymesi gerektiğini de bilmesi gerekir. Bu konuya açıklık getirmeden önce; “Gerekli giysileri nasıl sağlayabiliriz?” sorusuna yanıt aramak gerekir. Bu işi gardırop planlaması başlığı altında yapabiliriz. Gardırop planlaması, bireyin tipine, yaşına, bütçesine, toplumsal statüsüne, moda, gideceği yere ve mevsimlere göre sahip olması gereken giyimlerin tümünü içine alır.

- Bir Gardıropta Bulunması Gereken Başlıca Kıyafetler;
 - Manto ve pardösü (kışlık manto-kaban, mevsimlik trençkot, gece mantosu vb.)
 - Klasik ve fantezi takım elbise (etek, ceket; pantolon, ceket vb.)
 - Etek, gömlek, pantolon
 - Günlük ev kıyafetleri
 - Günlük okul ve iş kıyafetleri
 - Ziyaret elbiseleri
 - Seyahat elbiseleri
 - Yaz ve tatil elbiseleri
 - Yemek elbiseleri
 - Kokteyl elbiseleri
 - Gece elbiseleri

Yukarıda saydığımız kıyafetler ilk bakışta fazla görülebilir. Yeni bir giysi alınırken gardıroptaki mevcut giysiler dikkate alınarak tamamlayıcı ve uygun özellikte olanlar tercih edilmelidir. Bu takdirde birkaç şekilde giyilebilecek kıyafet elde edilmiş olur.

- Gardırop Planlaması Yapılırken Dikkat Edilecek Noktalar;
 - Gardırobunuzu gözden geçirerek almak istediğiniz giysileri önceden planlayınız.
 - Değişim yapmak istediğiniz giysilerinizi dolaptan çıkarınız.
 - Mevcut gardırobunuzu düşünerek yeni bir giysi olarak neye ihtiyacınız olduğuna karar veriniz.
 - Hangi giysilerin bir diğeriyle tamamlanarak giyildiğini tespit ediniz.
 - Gardırop planlamasında iç giyim ve aksesuarlarınızı giysilerinize uyacak ve onları tamamlayacak şekilde seçmeye özen gösteriniz.
 - Gardırobunuzda bir tane bulundurmamak zorunda olduğunuz giysilerinizi koyu renk, iyi cins ve kullanışlı kumaşlardan seçmeyi tercih ediniz.

1.4. Okul Kıyafetleri

Öğrencilerin giyimleri renk, kumaş ve model bütünlüğü içinde formalştırılmıştır. Forma; giyimin disiplin altına alınması ve birliktelik sağlaması açısından yararlıdır. Okul idaresi; okul kıyafeti modellerini seçerken öğrenci fikir ve isteklerini de dikkate almalıdır. Orta dereceli okullarda genellikle tek renk forma giyilmektedir. Okul forması pratik, ekonomik ve kullanışlı olmalıdır. Yıkılmaya ve ütülenmeye uygun kumaşlar kullanılmalı, lacivert, siyah, mavi, gri, neftî gibi kullanışlı renkler seçilmelidir. Öğrenciler, okul formalarını kullanırken aşağıdaki önerileri dikkate almalıdır.

- Formanızı temiz, ütülü ve söküksüz, yırtıksız giymeye özen gösteriniz.
- Formanızı vücut tipinize yakıştırmasını biliniz.
- Üzerinizde süs eşyası bulundurmayınız.
- Özellikle okula giderken makyaj yapmayınız.
- Ayakkabılarınız her zaman boyalı ve alçak topuklu olmalıdır.
- Saçınızı yüz şeklinize uygun olacak şekilde derli toplu tarayıp aşırılıktan kaçınınız.

1.5. Ev Kıyafetleri

Sabahın erken saatlerinde kalkan bir ev hanımının odaları temizleyip düzenlemek, kahvaltı hazırlamak, alışveriş yapmak, yatakları yapmak gibi pek çok işi vardır. Bu nedenle sabah erken saatlerde giyilecek ev kıyafeti çok iyi seçilmelidir. Kişi, kıyafetinin içinde rahat olmalı, istediği gibi eğilip kalkabilmeli gerekirse elbisesini değiştirmeden alışveriş için çarşıya pazara gidebilmeli ya da aniden kapı çaldığında üzerindeki kıyafetten rahatsızlık duymadan kapıyı açabilmelidir.

Nasıl olsa evin içersinde iş yapıyorum düşüncesi ile giyilen biçimsiz ve eski bir kıyafet insanı umulmadık zamanda zor durumda bırakabilir. O hâlde insan, ne iş yaparsa yapsın önce giyimine, saçına özen göstermeli yapacağı işe kendini ruh ve bedenlen hazırlamalıdır. Derli toplu kıyafetle işe başlayan insan, kendine güvenir ve işine istekle sarılır.

- Ev kıyafeti seçiminde aşağıdaki öneriler dikkate alınmalıdır.
 - Günlük ev kıyafetini seçerken pratik, ucuz ve kullanışlı olmasına dikkat etmelidir.
 - Takılmaması için kol ve etekleri çok geniş olmamalıdır.
 - Oturup kalkamayacak kadar dar modeller seçilmemelidir.
 - İş elbisesi temiz, lekesiz ve ütülü olmalıdır.
 - İş elbisesinde ter ve yemek kokusu bulunmamasına özellikle dikkat edilmelidir.
 - İş yaparken günlük ev kıyafetinin üzerine kullanışlı iş önlükleri giyilebilir.
 - Saçlar bir bone ya da bantla toplanabilir.

1.6. Çalışma Hayatında Kıyafet Seçimi

Günümüzün çalışma koşullarında kadınların olmadığı iş ve meslek hemen hemen bulunmamakta kadınlar erkeklerle birlikte çalışma hayatında etkin olarak yer almaktadır. Günümüz iş hayatında yerini alan bireyler çalışma koşullarına ve konumuna uygun olarak giyim tarzını belirlemelidir.

Hastane, fabrika, atölye, laboratuvar vb. birçok iş yerinde forma giyilmektedir. Forma giyme zorunluluğu olup olmadığına bakılmaksızın çalışan bireyler iş yerine giderken giyeceği kıyafetleri yapılan işin özelliğini ve çalışma koşullarını dikkate alarak özenle seçmelidir.

- Büro çalışanları kıyafet seçiminde aşağıdaki önerileri dikkate almalıdır.
 - Erkek büro çalışanları; mevsimine uygun renk ve kumaş seçimi ile takım elbise ya da uygun kombine edilmiş pantolon-çeket tercih etmelidir. Gömlek, kravat, kemer, ayakkabı ve çorap seçiminde kıyafet özelliklerini dikkate almalıdır.

Resim 1.6: Büro kıyafeti

- Bayan büro çalışanları takım kıyafet içine uygun renkte bluz giyerek kolye, fular vb. aksesuarlar kullanabilir.
- Sade elbiselerle küçük ve sade takılar tercih edilmelidir.
- Frapan, parlak ve göz alıcı renkler kullanılmamalıdır.
- Kıyafetlerin fazla dar olmamasına özellikle dikkat edilmelidir.
- Aşırı dekolte kıyafetlerle büroya gidilmemelidir.
- Yıkanması ve ütülenmesi kolay giysiler seçilmelidir.
- Büroya asla çorapsız gidilmemelidir.

- Kadın büro çalışanları etek -ceket , pantolon- ceket , etek -gömlek gibi iki parçalı giyimi tercih etmelidir.
- Rahat, yumuşak ve normal topuklu ayakkabılar tercih edilmeli terlik tipi ayakkabılar giyilmemelidir.
- Temiz, sade ve ciddi kıyafet seçimiyle çevrenizde olumlu bir etki bırakabilirsiniz.

1.7. Tatil Kıyafetleri

Yolculuk, kamp, piknik ve yürüyüş gibi etkinliklerde giyilecek kıyafetler tatil kıyafetleri içinde yer alır. Tatil denince turistik amaçlı yolculuklar, piknikler, sportif etkinliklerde bulunmak vb. aktiviteler de düşünülebilir.

Çalışan her birey; bütçesine, şartlarına, ihtiyacına, zevkine ve zamanına uygun bir dinlenme şekli bulmakta ve tatilini planlamaktadır. Bu planda şüphesiz giyilecek kıyafetlerde yer almaktadır.

- Tatil kıyafetlerinin seçimi ve tatil için yapılacak yolculuğa hazırlık yapmada aşağıdaki önerileri dikkate almak gerekir.
 - Gidilecek yeri, hangi araçla gidileceğini ve yolculuk süresini öğrenmek gerekir.
 - Daha önce gidilmeyen bir yere gidilecekse hava koşulları ile ilgili bilgi edinmek gerekir.
 - Hava sıcaklığına uyum sağlamak için mevsimsel koşulları dikkate alarak iki parçalı giysiler (mont, hırka, eşofman, pantolon vb.) tercih edilmelidir.
 - Tatil için rahatlık ve pratikliği düşünerek pantolon, kazak, tunik, şort gibi giysileri tercih ediniz.
 - Küçük değişikliklerle çeşitli durumlarda giyebileceğiniz elbisenizi yanınıza alırsanız fazla eşya taşımazsınız.
 - Spor elbiseler, spor etek ve bluzlar, şortlar pratik ve ekonomiktir.
 - Seçtiğiniz giysilerin rahat ve kullanışlı olmasına dikkat ediniz.
 - Kullanışlı, geniş spor çantalar, geniş kenarlı şapkalar, güneş gözlüğü alınız.
 - Rahat, yumuşak ayakkabı, spor ayakkabı ve sandalet tercih ediniz.
 - Yanınıza yıkanması ve ütülenmesi kolay kumaştan giysileri alınız.

1.8. Öğleden Sonra ve Kokteyl Kıyafetleri

Öğleden sonra ve kokteyl kıyafetleri, gidilecek yerin özelliğine göre farklılık gösterse de değişmeyen bazı esasları vardır.

Öğleden sonra elbiseleri bayanlar için genellikle dekolte ve frapan olmayan fantezi ve ağırbaşlı kıyafetlerdir. Örneğin; günün modası olan ve kişiye yakışan renk, model ve kumaştan elbiseler, etek-cekete takımlar, tunikler iyi birer öğleden sonra kıyafeti olabilir.

Öğleden sonra kıyafeti, baylar için yine günün çizgilerini ve renklerini yansıtan takım elbiseler ya da pantolon ceket kombinasyonları olabilir. Koyu renk kıyafet tercih edildiği takdirde resmî, yarı resmî ya da daha samimi bir davete aynı kıyafetle rahatlıkla gidilebilir. Ayakkabıların koyu renk ve yumuşak deri, çorapların siyah ya da koyu renk seçilmesi gerekir.

- Öğleden sonra kıyafetleri için genç hanımlara öneriler:
 - Sade elbiseleri tercih ediniz.
 - Moda olan kumaş ve renkleri kullanınız.
 - Model seçerken vücut yapınızı dikkate alınız.
 - Fazla gösterişli ve çok dekolte kıyafetleri tercih etmeyiniz.
 - Makyajınızın doğal ve sade olmasına dikkat ediniz.
 - Uygun aksesuarlarla giysinizi tamamlayınız.
 - Saç şeklinizin abartılı olmamasına ve yüzünüze yakışmasına dikkat ediniz.
 - Özellikle davranışlarınıza dikkat ediniz.

1.9. Yemek Kıyafetleri

Yemekte giyilecek kıyafetler ziyafetin şekline göre değişir. Yemek kıyafeti mevsimlere, gece ve gündüze göre farklılık gösterse de yine ortak olan noktaları vardır. Pastel veya koyu renkleri tercih etmek daha olumlu bir etki yapar. Bayanlar için zarif bir elbise ya da fantezi bir tayyör iyi bir yemek kıyafeti olabilir. Aksesuarın da elbiseye uygun olması gerekir. Saçlar yüz şekline uygun olarak taranmalıdır. Büyük yemek ziyafetlerinde uzun elbiseler giyilebilir. Kullanılacak çanta, eldiven ve ayakkabıların elbiseyi tamamlayacak özellik taşıması gerekir.

Resmi yemek için gönderilen davetiyede giyilmesi gereken kıyafet belirtilmiş olabilir. Bu kıyafet; genellikle smokin ya da koyu renk takım elbisedir. Yemeğe davetli bay-bayan belirtilen saatte istenilen kıyafetle yemek davetine katılmak üzere hazır bulunur. Protokolde tercih koyu renk takım elbiselerdir. Elbisede lacivert ve siyah tonları tercih edilmelidir ancak gömlek beyaz olmalıdır. Gömlek tek renk ise kravat çizgili olabilir. Kravatın boyu, kemer

tokasını kapatacak şekilde olmalıdır. Ayakkabı siyah ve bağcıklı olmalıdır. Çorap siyah renklidir. Ayakkabı, çanta ve kemer aynı renkte olmalıdır.

Güzel giyim, bireyin kendi yapısına ve kişiliğine en iyi uyan giyimdir. Bu açıdan bakıldığında başkalarına benzemekten çok kendi zevkimizi ortaya çıkarmamız gerekir. Öyleyse herkesten farklı mı giyinmeliyiz? Sorusunun yanıtı toplumun koyduğu bazı kurallar vardır ve belli yerlerde, belirli zamanlarda uygun giysileri giymemiz gerekmektedir. Örneğin iş kıyafetiyle bir davete gitmek uygun değildir. Buna göre iyi giyinmek isteyen bir kişi neyi, nerede ve nasıl giymesi gerektiğini bilmek zorundadır.

“Medeniyim diyen Türkiye ‘nin hakikaten medeni olan halkı baştan aşağıya dış görünüşüyle dahi medeni ve olgun insanlar olduğunu fiilen göstermeye mecburdur.”(1925)

Kemal ATATÜRK

UYGULAMA FAALİYETİ

Yukarıda kazandığınız bilgiler doğrultusunda farklı ortamlara göre giyim seçimi uygulamaları yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Fiziksel özelliklerinizi tanıyınız	➤ Boyunuza, kilonuza ve ten/saç renginizi doğru tanımlayınız
➤ Yaşadığınız coğrafyada hangi mevsimdesiniz	➤ Mevsime uymayan kıyafetler giyinmekten kaçınınız.
➤ Ailenizin sosyal, kültürel ve ekonomik durumunu değerlendiriniz.	➤ Yaşadığınız çevrenin olumsuz tepkisini alacak kıyafetler seçmekten kaçınınız ➤ Ailenizin bütçesini zorlamayacak kıyafetler seçiniz
➤ Günümüzde giyim modasındaki anlayışını takip ediniz	➤ Moda dergileri, günlük gazete ve dergileri inceleyiniz ➤ Yılın moda renklerini takip ediniz ➤ Yılın moda çizgilerini izleyiniz
➤ Gideceğiniz yerin ortam ve koşullarını tespit ediniz	➤ Gideceğiniz yerin adresini alınız ➤ Gideceğiniz yerin mekân koşullarını (kapalı veya açık) önceden bilgi edininiz. ➤ Gideceğiniz yerde katılacağınız ortamın özellikleri hakkında bilgi edininiz. (kutlama, taziye, resmi toplantı vb.)
➤ Yaşınıza ve cinsiyetinize uygun kıyafetlerin özelliklerini belirleyiniz	➤ Genç yaşlarda canlı renkleri ve desenleri tercih ediniz. ➤ İleri yaşlarda renk ve model seçiminde sadeliği esas alınız. ➤ Cinsiyetinize uygun kıyafetler seçiniz
➤ Kişisel özelliklerinize uygun kıyafetin özelliklerini belirleyiniz	➤ Kişilik özelliklerinize uygun kıyafetler belirleyiniz.
➤ Fiziksel özelliklerinize uygun kıyafeti belirleyiniz	➤ Seçtiğiniz kıyafetin boyunuza, kilonuza, ten ve saç rengine uygunluğunu kontrol ediniz

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bulduğunuz mevsime uygun kıyafeti seçiniz 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kış mevsiminde kalın ve yünlü giysiler giyiniz. ➤ Yaz mevsiminde İnce, bol, serin tutan pamuklu ve açık renk giysiler tercih ediniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Modaya uygun bir giysi seçiniz 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Günün renk ve desenlerine uyan giysiler seçiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gideceğiniz ortama uygun bir giysi seçiniz 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İş yeri şartlarını dikkate alarak kıyafet seçiniz. ➤ Katılacağınız toplantı ve kutlamanın özelliğine uygun kıyafet seçiniz
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kişiliğinize uygun bir giysi seçiniz 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Seçtiğiniz kıyafetin sizin kişisel özelliklerinizi yansıtmasına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Seçtiğiniz giysileri giyinip-deneyerek kendinizi aynada dikkatle inceleyiniz 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fiziksel özelliğinize uygun kıyafet seçtiğinizi kontrol ediniz ➤ Yaşınıza ve gideceğiniz yere uygun kıyafet seçtiğinizi i kontrol ediniz. ➤ Kıyafetinizin temiz ve ütülü olmasına dikkat ediniz. ➤ İç çamaşırlarınızın görünmemesine dikkat ediniz
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kıyafetiniz ile ilgili karar veremediyse aile bireylerinin veya arkadaşlarınızın görüşlerini alınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Giydiğiniz kıyafeti arkadaşlarınıza gösteriniz. ➤ Giydiğiniz kıyafeti aile fertlerinize gösteriniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Seçtiğiniz kıyafette kendinizi rahat ve güzel hissediyorsanız kıyafetinizin aksesuarlarını tamamlayınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aksesuarlarınızı kıyafetinizin renklerine uygun olarak seçiniz. ➤ Kıyafetinizi uygun fular, gözlük, çanta, kemer, takı vb. aksesuarlar ile zenginleştiriniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Seçtiğiniz kıyafete uygun ayakkabınızı belirleyiniz 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kıyafetinize uygun ayakkabı seçiniz. ➤ Gideceğiniz ortama uygun ayakkabı seçiniz.

DEĞERLENDİRME

Yukarıdaki işlemleri tamamladığınızda, giyim seçimine etki eden faktörlerin neler olduğunu, giyim seçimi üzerindeki etkilerini, görgü kurallarına uygun yerine zamanına göre zevkli giyinmenin inceliklerini öğrenmiş olacaksınız.

ÖLÇME DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki çoktan seçmeli soruları dikkatle okuyarak uygun seçeneği işaretleyiniz.

1. ‘Toplum içinde var olan ve uyulması gereken saygı ve incelik kuralları ‘ olarak nitelenen görgü kurallarına uymamanın insan ilişkilerine yararı nedir?
A) Görgü kurallarına uymayan kişiler cahil, kaba, bencil vb sıfatlarla kınanır.
B) Görgü kuralları uluslara göre farklılık gösterir.
C) İnsanların birbirleriyle olan ilişkilerinin sağlıklı ve tutarlı olmasını sağlar.
D) Görgü kurallarına uymak toplumun uygarlık düzeyini gösterir.
2. Kişi; topluma ters düşmemek için hangi değer yargılarına dikkat ederek giyinmelidir?
A) Klasik giyimi tercih etmelidir.
B) Modaya uygun giyinmelidir.
C) Toplumun düzenini ve kurallarını bozmayacak biçimde giyinmelidir.
D) Geleneksel giyimi tercih etmelidir.
3. Aşağıdakilerden hangisi giyim seçimini etkileyen faktörlerden değildir?
A) Mevsimsel koşullar
B) Moda
C) Bayramlar
D) Çevre koşulları
4. Yaz mevsiminde yükselen hava sıcaklığı ve güneşin etkili ışınlarından korunmak için ne tür giysileri tercih etmeliyiz?
A) Koyu renk, desenli ve kalın giysiler
B) Ekoseli ve parlak giysiler
C) Sentetik, vücuda oturan giysiler
D) Pamuklu, açık renk, ince ve bol giysiler
5. Yaşa uygun giyim seçiminde genel olarak dikkate alınması gereken temel ilke aşağıdakilerden hangisidir?
A) Yaşlılar için sade modeller, koyu ve düz renkler tercih etmelidir.
B) Her yaş için yaşanılan ortam dikkate alınarak saç ve yüz rengine yakışır tonda giyimde tümüyle uyum sağlayacak renk ve desenler tercih edilmelidir.
C) Gençler; spor modelleri, canlı ve parlak renkleri tercih etmelidir.
D) Çocuklar için leke tutmayan, rahat modeller seçilmelidir.

6. Uzun boylu ve şişman kişilerin giysi seçiminde aşağıdaki giyim tercihlerinden hangisini yanlıştır?
- A) İnce dokulu, az tüylü, mat görünümlü kumaşlar
B) Boyuna ince çizgili ve küçük desenler
C) Düz ve koyu renk kumaşlar
D) Desenli, kareli, açık renkli, parlak kumaşlar
7. Kişiler; giydikleri kıyafetler, aksesuarlar, takılarla vb. çevrelerine çeşitli mesajlar ileterek ilgileri, zevkleri, değer yargıları, statüsü, gücü, ait olduğu meslek ve grubu, psikolojik durumu, kısaca kişiliği ve kimliği hakkında önemli bilgiler iletir. Bu durum hangi açıdan önemlidir?
- A) Sosyal statü
B) Çevre
C) Ekonomik durum
D) Moda
8. Kişi az harcama yaparak da çok şık ve güzel giyinebilir. Bu amaçla giysi seçiminde aşağıdaki ilkelerden hangisi yanlıştır?
- A) Varolan giysileri özenle kullanmak,
B) Modası geçmiş giysileri küçük eklerle kullanılır hale getirmek,
C) Sezon alışverişlerini kaçırmamak
D) İndirimli satışları takip etmek
9. İnsanların değişiklik arama ve yeni biçimler ortaya koyma tutkusunu aşağıdaki şıklardan hangisi ifade eder?
- A) Kültür
B) Gelenek ve görgü
C) Moda
D) Temizlik ve düzen
10. Bir iş görüşmesine başvuran adayın, temiz ve ütülü bir tişört ve pantolonla, pırıl pırıl bir çift ayakkabı ile temiz ve tıraş olmuş bir şekilde gitmesiyle verdiği mesajı aşağıdaki şıklardan hangisi en iyi ifade eder?
- A) Çevresine ve kendisine saygılı olduğu
B) Modayı yakından takip ettiği
C) İş için yeterli olduğu
D) İyi niyetli olduğu

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız ve doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevapladığınız sorularla ilgili öğrenme faaliyetlerini tekrarlayınız.

UYGULAMALI TEST

Yarıyıl tatili nedeniyle İstanbul da tatilinizi geçireceksiniz. Valizinizdeki kıyafetleri hazırlamak için gardırop planlaması yapınız. Seçiminizi aşağıdaki değerlendirme ölçütlerine göre değerlendiriniz.

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız becerileri Evet ve Hayır kutucuklarına (X) işareti koyarak kontrol ediniz.		
Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Giysi seçerken gideceğiniz şehrin iklim koşullarını dikkate aldınız mı?		
2. Valizinize yerleştireceğiniz giysilerin listesini yaptınız mı?		
3. Gardırobunuzu gözden geçirerek yanınıza almanız gereken kıyafetleri belirlediniz mi?		
4. Mevcut gardırobunuzu düşünerek yeni bir giysi olarak neye ihtiyacınız olduğuna karar verdiniz mi?.		
5. Yolculuk kıyafetini planladınız mı?		
6. Kullanışlı, rahat ve spor giysilerinizi tespit ettiniz mi?		
7. Manto ve kaban gibi kışlık giyimi listeye eklediniz mi?		
8. Günlük gezme kıyafetlerini listeye eklediniz mi?		
9. Ev kıyafetlerini listeye eklediniz mi?		
10. Çanta, spor ayakkabı, bot vb. ihtiyacını listeye eklediniz mi?		
11. Davet, yemek vb. kıyafetinizi listeye eklediniz mi?		
12. Çamaşır, çorap, aksesuar vb. ihtiyaçlarınızı listeye eklediniz mi?		
13. Elinizdeki listeye göre valizinizi hazırladınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Uygulama faaliyetinde kazandığınız davranışlarda işaretlediğiniz “Evet” ler kazandığınız becerileri ortaya koyuyor. “Hayır” larınız için ilgili faaliyetleri tekrarlayınız. Tamamı Ev

KAYNAKÇA

- ESİRCİ Şükrü, **Çağımızda Görgü ve Nezaket Kuralları**, Şedele Matbacılık ve Ticaret Ltd. Ş, İstanbul.
- ÖZNAL Erdoğan, **Protokol Görgü – Nezaket Kuralları**, Genelkurmay Basımevi, Ankara, 1992.
- ÜNLÜTÜRK Alptekin, **Sosyal Davranış Kuralları ve Protokol**, Grafik Dizgi ve Baskı, Ankara, 2000.
- Hürriyet Gazetesi, **Görgü – Adabı Muâşeret**, Yedigün Matbası, İstanbul.
- Tercüman Gazetesi, **Görgü Ansiklopedisi- Geleneklerimiz Göreneklerimiz**, İstanbul.
- www.kayseri.bel.tr/.../emniyet.müd.ziyaret.jpg.
- www.aof.anadolu.edu.tr/kitap/IOLTP/2272/unite05.pdf.
- www.caykara.meb.gov.tr/İbrahim/protokolkuralları/ppt.